

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskernes Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

ÅRSSKRIFT
FOR
FORENINGEN ANKERHUS

1964

UDGIVET AF
FORENINGEN ANKERHUS

SORØ BOGTRYKKERI
1964

ÅRSSKRIFT

FRA ANKERHUS 1964

.

ÅRET 1964

Ved Folmer Dam og Gustav Nedergaard

Igen et overgangsår og vel nok det vanskeligste af de 4, der skal gå, før vi fuldt ud er i gang med den 3-årige husholdningslærerindeuddannelse på normal vis med det første hold dimitteret. Det var helt mærkeligt ikke at holde nogen dimissionsfest sidst i marts, for første gang siden 1923, fordi vi simpelt hen ingen dimittender havde! Et hyggeligt afslutningsgilde holdt vi nu alligevel for 1ste og 2den klasse, som efter aprilferien rykkede et trin op, og omkring 1. april 1965 kan vi så sende det første hold husholdningslærerinder med en 3-årig uddannelse ud i arbejdet.

Med april udrandt vort »magre år« med kun 73 elever på seminariet. Til maj fik vi en ny 1ste klasse med 39 elever, i 2den klasse har vi 33 og i 3die klasse 38 elever og har dermed fuldt hus. Og selv om vi har flyttet øvelsesskolen over på Gl. Ankerhus, hvor de bor på »Havegangen« med en 3die års — skiftende hver uge — som husmor, hvorved vi har fået 7 værelser på »Regensen« frigjort, har vi ikke boplads på skolen til alle de 110 seminarieelever, som jo har eneværelse. Heldigvis — havde jeg nær sagt — har et par af eleverne i 3die klasse giftet sig og er flyttet ud, eller hjem, men vi skulle alligevel skaffe godt et dusin værelser uden for skolen, og det så en overgang sort ud. Men så faldt en appelsin i vor velkendte, heldige Ankerhus-turban. Autoforhandler *Johs. Frandsen* købte den nedlagte »Sorø Ny Kro«, og da han selv kun havde brug for den ene ende af stueetagen til beboelse, lejede vi de ti værelser ovenpå og to store lokaler nedenunder til henholdsvis

beboelse for 8 elever og en lærerinde — *Karen Simonsen* — og undervisningslokaler til faget praktisk boliglære, hvor samtlige hold, lige fra 3 mds. til 3die års, »kan gøre det selv« uden hensyn til loft, vægge eller gulv. Værelserne blev sat nydeligt i stand, men er næsten for store, som gammeldags hotelværelser ofte var, og der blev en hyggelig lille lejlighed til lærerinden. Der er det morsomme ved denne affære, at »Sorø Ny Kro« oprindeligt var »Sorø lille Ladegård«, ejet af *Magdalene Lauridsens* gode venner, familien *Ingerslev*, af hvem M. L. købte de famøse 24 tdr. land i 1902, hvorpå Ankerhus ligger. Alle vore matrikelnumre lyder på »Sorø lille Ladegård« 21 eller 24 med bogstaver fra a til z! Vort lejemål af »Lille Ladegård« var derfor næsten en historisk begivenhed, og vi er *Johs. Frandsen* taknemmelige for, at Ankerhus fik lejemålet på gode vilkår og med en smuk istandsættelse af de unægtelig noget medtagne værelser. Derudover har vi til stadighed 4—5 værelser lejet i skolens nærhed, så endnu klarer vi os. Men hvordan det skal gå, hvis vi til maj får en stor 1ste klasse er ikke godt at vide. At vi før eller senere og helst meget snart må have en ny kollegiebygning er soleklart.

Når vi venter særlig stor tilgang til seminariet nu til foråret, skyldes det, at aldersgrænsen for optagelse på seminariet sandsynligvis inden da bliver sænket fra 20 til 19 år. Der skal ganske vist en lovændring til, men undervisningsministeriets husholdningsudvalg har anbefalet ændringen med den motivering, at den krævede foruddannelse uden vanskelighed kan afsluttes inden det 20ende år, at de unge er tidligere modne nu end før, og at de uddannede lærerinder jo alligevel som før vil være fyldt 22 år. Seminarierne har ønsket denne nedsættelse af aldersgrænsen, bl. a. fordi vel kvalificerede elever jævnlig har søgt anden uddannelse hellere end at skulle vente et år med at begynde. Men det siger sig selv, at når vi pludselig får tilgang til seminariet fra én årgang mere, kan det komme til at knibe med at optage alle de kvalificerede ansøgere. Med seminariets nuværende kapacitet qua undervisningslokaler og lærerkræfter vil vi helst ikke have mere end 42 elever i 1ste klasse, og 48 er egentlig for mange. Naturligvis har vi mulighed for at

drive husholdningsskolen med færre elever end de 34 vi har i vinter for derved at vinde plads og lærerkraft, men det er også betænkeligt under hensyn til den rivende efterspørgsel efter plads på vort 8 mds. kursus. Spørgsmålet er, om den store tilgang til såvel seminariet som husholdningsskolen er et overgangsfænomen eller ikke. Personlig tror jeg, at vi i en overskuelig fremtid skal regne med så stor interesse for begge skoleformer, at en udbygning af såvel seminariet som husholdningsskolen bliver nødvendig. Derom og om den lykkeligt afsluttede modernisering af seminariekøkkenet, modelkøkkenet og laboratoriet fortæller *Gustav Nedergaard*.

Et spændende år har det været også undervisningsmæssigt set. Arbejdsplanen for 3die klasse måtte blive noget helt nyt, den skulle tilpasses både bestemmelserne i bekendtgørelsen om den 3-årige uddannelse og de praktiske muligheder, og hvad 1ste og 2den klasse angår, skulle vi jo gerne have rettet de fejl, vi selvfølgelig begik, da vi i fjor og i forfjor eksperimenterede os frem. Det skal ikke nægtes, at vi har haft vanskeligt ved at nå til det tilsigtede på en praktisk gennemførlig måde, og ikke mindst har den nye eksamensordning (som jeg — F.D. — personlig må tage ansvaret for) krævet mange forhandlinger mellem censorer, lærere, seminarieførstandere og censorernes formand, husholdningsinspektør fru *Hanne Søndergård Madsen*, som forøvrigt har udrettet et kæmpearbejde med seminariernes sager som helhed og har haft evne og held til at nå positive resultater. Jeg tror, at når de første to 3-årige hold er dimitteret, vil vi også have fundet frem til en frugtbar organisation af uddannelsen og eksamensprøverne, som vil betyde en væsentlig forbedring af husholdningslærerindernes kvalifikationer såvel fagligt som pædagogisk.

For man må jo ikke tro, at den gamle 2-årige uddannelse simpelthen er forlænget 1 år. I realiteten er uddannelsens struktur ændret ikke blot fagligt ved indførelse eller udvidelse af fag som tekstil- og beklædningslære, arbejdslære, boliglære, familiekundskab og sociologi, men også pædagogisk ved en betydelig udvidelse af fagene psykologi, pædagogik, metodik og - ganske særlig - praktisk pædagogik. I den sidste forbindelse

må jeg nævne den nye praktikantordning, hvorved eleverne i seminariets 2den og 3die klasse praktiserer på husholdningsskoler, efterskoler, forsorgsskoler, hos konsulenter, på forskningsinstitutioner, demonstrationslokaler eller laboratorier. Erfaringerne med denne hospitanttjeneste har indtil nu indskrænket sig til en enkelt omgang i januar 1964, hvorfor vi endnu ikke rigtig kan vurdere ordningens værdi. Det ser dog ud til, at den er værdifuld. Vore norske elever får naturligvis deres hospitanttjeneste ved norske skoler og institutioner. Vi har overalt mødt forståelse for denne ordnings påkrævedhed, og jeg vil gerne takke de mange skoler, organisationer, konsulenter og institutioner, som har lovet at modtage hospitanter fra 3die eller 2den klasse efter nytår.

Udover denne hospitanttjeneste er den praktiske pædagogik udvidet ved, at 2den års går i øvelsesskolen som observatører, når 3die års underviser, så hver elev kommer i øvelsesskolen 2 uger. Undervisningsøvelserne for voksne er både i det daglige og til eksamen lagt om, så klasseundervisning, skifteundervisning, emneundervisning, selvstændige opgaver og forevisninger hver for sig eller i kombination bliver benyttet. Disse undervisningsøvelser begynder allerede i 1ste klasse, fortsætter i 2den og kulminerer i 3die. Også børneundervisningen udvider vi nu i november ved at bruge 4 skoler i stedet for 3 som uddannelsessteder, idet ikke blot skolelederne ved Sorø Borger- og Realskole samt Sorterup-Ottestrup Centralskole, men også Pedersborg Centralskole velvilligst har indvilliget i at stille lokaler og lærerkræfter til rådighed. Samtidig har vore udvidelser gjort det muligt at undervise Sorø Private Realskoles 6., 7 og 8. klasse i husgerning herude med fru *Henny Langkjær* som lærerinde. Og endelig sender vi nu hver onsdag hele 3die klasse ud til børneundervisning. De elever, som ikke er direkte implicerede, er observatører.

Derudover er 3die års elever med ved undervisningen af 4 ungdomsskolehold i Sorø, hvor fru *Inger Nielsen, f. Handberg*, er lærerinde. I aftenskolen har fru *Mary Sibbern* et drengehold til rådighed, så de nyuddannede husholdningslærerinder skulle til foråret stå væsentlig bedre rustede pædagogisk set end deres kolleger med den 2-årige uddannelse.

I øvelsesskolen har vi som sædvanlig 16 elever af prima kvalitet. Flere kan vi heller ikke have på vort 3 mds. kursus fra januar, når vi har 34 på 8 mds. kursus — forøvrigt vældig søde og interesserede piger.

I sommerferien havde vi 2 8-dages kursus for piger fra Syd-sjællands Landboudom, både et for 1ste års og et for 2det års elever i deres ungdomsskole. Fru Mary Sibbern var leder med lokale kræfter som lærerinder, og disse kurser forløb fint. De sidste 3 uger af august kunne vi lige knibe vort første egentlige UNESCO kursus med 9 charmerende afrikanske elever ind før øvelsesskolen ankom. Leder af dette kursus var vor afholdte og dygtige dr. phil. *Ellen M. Hansen*. Hun løste den svære opgave, at akklimatisere afrikanerne og at orientere dem om danske forhold — på fortrinlig måde, og der skrives andetsteds i årsskriftet lidt om dette kursus, som forøvrigt alle implicerede, lærere, elever, instruktører udefra og lokale såvel som mere fjerntliggende virksomheder kappedes om at gøre til en succes. Afrikanerne blev vore venner, følte sig hjemme på Ankerhus og mødte op in pleno til 3die års udstilling.

Ja, 3die års arrangerede en udstilling, men efter andre retningslinjer end de tidligere offentligt tilgængelige udstillinger under den 2-årige uddannelse. Eleverne havde indbudt deres pårørende og skolen en sagkyndig kreds til at studere udstillingen, og da vejret, som altid på vore udstillingsdage, var fint, forløb alt på bedste måde. Der skal dog nok eksperimenteres et par år endnu, før udstillingen finder sin nye, til udviklingen afpassede form. Vi havde forøvrigt denne gang givet »udstillerne« een uge uden undervisning af nogen art til arrangementet, og det var vistnok en god idé.

Lærerpersonalet er naturligvis udvidet, men vi har kun ved hjælp fra lokale og fjernereboende kræfter klaret problemet med de nye eller udvidede fag under den 3-årige uddannelse. Dr. phil. *Ellen M. Hansen* er fast ansat ved skolen som lærer i tekstil- og beklædningslære, dele af kemien og det meste af forsøgstekniken og statistiken. Vor gennem mange år skattede lærer i den danske skoles organisation, amtsskolekonsulent *Otto Jensen* har fået sit timetal firedoblet, indendørsarkitek-

terne *Ingrid* og *Knud Færch* fra Næstved har overtaget det meste af boliglæren, adjunkt ved Sorø Akademi *E. Goeskjær* har påtaget sig undervisningen i talelære og fysioterapeut fru *Ellen Frydenlund* fra København passer stadig arbejds læren, medens overassistent *H. C. Olsen* fra kommunkontoret i Sorø tager sig af sociologien. Vi er meget taknemmelige for, at disse lærerkræfter har turdet og villet binde an med en undervisning, som nødvendigvis i første omgang må stå i eksperimentets tegn. Men måske er netop dette det spændende.

Fra den 1. april 1964 blev vor specialist i tekniske fag siden 1956 *Gustav Nedergaard* af den selvejende institutions bestyrelse udnævnt til min medforstander og dermed min designerede efterfølger. Det var blevet nødvendigt at aflaste mig, dels på grund af mindre godt helbred, dels og særlig fordi overgangen til den 3-årige uddannelse, overtagelsen af driften af Ankerhus Husholdningsskole og ikke mindst den da forestående modernisering af 3 vigtige lokaler medførte en arbejdsbyrde, som et enkelt menneske ikke kunne klare. Nedergaard og jeg har haft et udmærket samarbejde. Vi har delt opgaverne imellem os med Nedergaard trækkende på den korte hammel, og jeg såvel som lærerforsamlingen og eleverne føler trykthed ved tanken om, at han senest om et års tid vil overtage den daglige ledelse af skolen fuldtud. Jeg kan heldigvis overlade ham, hvad jeg i 1943 modtog: En anset skole i god drift. Og hvad kan man forlange mere.

Folmer Dam.

I årsskriftet for sidste år — 1963 — nævnte jeg (G.N.), at vi havde de bedste forhåbninger om, at vore moderniseringsplaner skulle blive realiserede i løbet af 1964.

Efterhånden som de to første måneder af året gik, uden at det lykkedes at få sikkert tilsagn om lån og byggetilladelse, svandt vort håb ganske betydeligt, og vi var i begyndelsen af marts så mistrøstige, at vi begyndte at affinde os med tanken om, at det skulle trække ud endnu et år.

Men så skete der pludselig noget.

Ved fælles indsats fra flere sider, først og fremmest fra arkitekt Langkjærs og fra undervisningsministeriets side, lykkedes

det at opnå telefonisk tilsagn om at sagen var i orden. Det var den 25. marts, — dagen før Skærtorsdag — altså i sidste øjeblik før den 1. april.

Vi stod imidlertid med den store hammer hævet over komfuret i Seminariekøkkenet, og aldrig så snart var der ringet af fra ministeriet, førend det første slag lød: *Moderniseringsprogrammet var begyndt!*

Disse moderniseringsplaner, der vil være kendt af flere af årsskriftets læsere, idet de ikke er af særlig ny dato, har omfattet en gennemgribende ændring af følgende 3 lokaler:

1. *Seminariekøkkenet.*
2. *Modelkøkkenet.*
3. *Kemilaboratoriet, (ved indkørselen).*

og arbejdet skred således frem, at vi omkring *midten af maj* kunne tage Seminariekøkkenet i brug på ny, og i *begyndelsen af september* stod både Modelkøkkenet og Kemilaboratoriet brugsfærdige.

Det blev altså en april måned og en sommer med byggerod, med håndværkere, med inventar stablet op alle mulige vegne på skolen, og med en timeplan, der var stærkt præget af mangelen på de lokaler, som var under ombygning.

Hvad er der så sket??

Ja, — kom selv og se. Jeg skal skyndsomst berolige alle gamle Ankerhus'ere med, at der udvendigt *intet er ændret*, bortset fra en lille beskeden tilbygning til Lab.; det er altså udpræget indendørsarbejde, der er tale om.

Lad os begynde med Seminariekøkkenet. Alle hæderkronede inventardele fra 1923 er ryddet ud, den tidligere kældernedgang er sløjftet, og selve det store køkkenrum er nu monteret med ialt 6 *dobbelte arbejds-elementer*, hvert bestående af vaske-, skuffe- og grydeelement og afsluttet med et komfur.

Fig. 1. viser 2 af disse arbejds-elementer.

Desuden er der et stort kateder- og demonstrationselement, et kombineret vejebord og kolonialskab, samt midt i lokalet 6 kantineborde. Katederet, kantinebordene og køkkenets venstre side ses på *fig. 2.* Køkkenet er bygget op af fabriksfærdige elementer, og ikke nok med det, der er anvendt ialt 5 *forskellige fabrikkater* af disse elementer, for at prøve og for at kunne demonstrere disse elementer i praksis.

Og tro nu ikke, at køkkenet af den grund er et broget virvar, — tværtimod — man får straks et helhedsindtryk, takket være teaktræs-lågerne og ensartet bordbelægning.

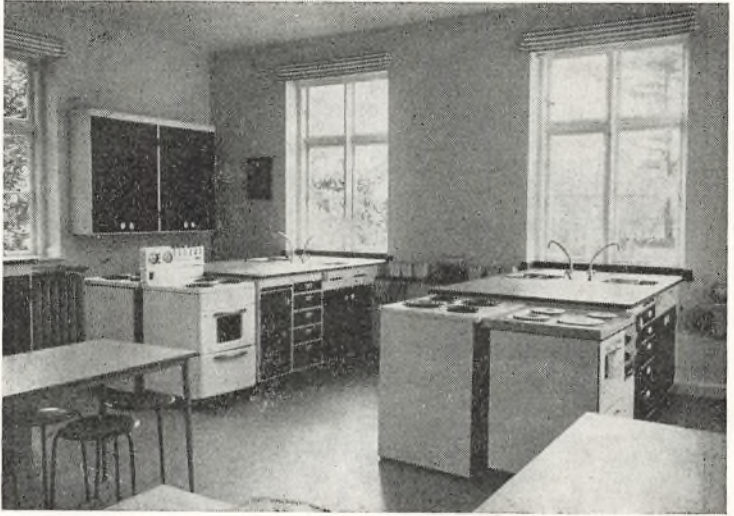

Fig. 1

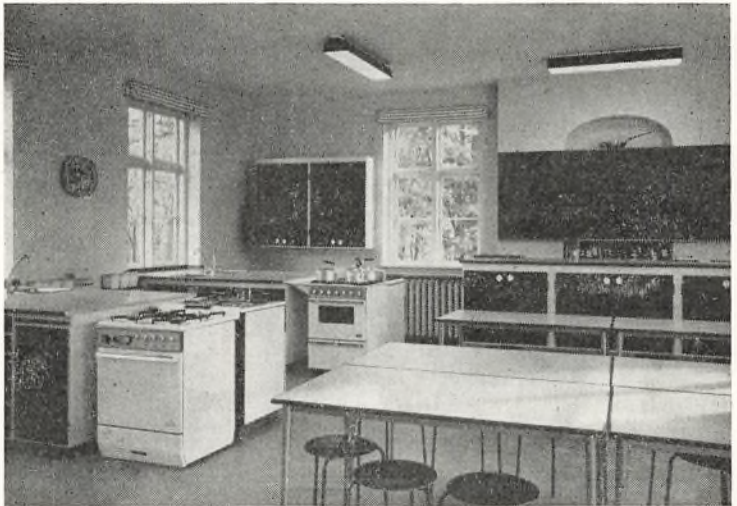

Fig. 2

Det tidligere bryggers, der havde en kedelig og ikke ufarlig nedgang til kælderen, er nu blevet et nydeligt lokale med udgang til hovedkældertrappen og det er forsynet med køle- og

fryseskab samt med høje skabe til varer af forskellig art, og naturligvis et vaskebord.

Komfurerne er valgt således, at der i den ene side af køkkenet er *gasforsyning*, i den anden side *elektricitet*, ligesom komfurerne er af forskellig type, med såvel det traditionelle, som indbygningstypen repræsenteret.

Med dette arrangement, der er en virkeliggørelse af forstander *Folmer Dams* ideer og tanker, kan der nu på effektiv måde drives såvel klasse- som familieundervisning, ligesom selvstændige opgaver af enhver art inden for køkkenarbejdet, kan indpasses i køkkenets rammer.

Der er endvidere intet til hinder for, at dele af den praktisk-pædagogiske undervisning kan henlægges til Seminariekøkkenet, idet denne nu også omfatter klasseundervisningslektioner og selvstændige opgaver foruden de traditionelle forevisninger.

Vi ønsker alle *Krista Laursen* tillykke med dette »nye« lokale, og jeg har fået bemyndigelse til at skrive, at erfaringerne med køkkenets brug er *gode*. Det virker efter hensigten, og vi har jo oven i købet allerede haft lejlighed til at afprøve det til *eksamen i køkkenarbejde*, og her gav censorerne udtryk for, at det var en stor fordel, at hver elev havde sit eget domæne, således at opgaverne kunne afvikles uafhængigt af hinanden.

Det var Seminariekøkkenet, — så til *Modelkøkkenet*.

Dette historiske lokale blev i løbet af 2 måneder moderniseret og restaureret gennemgribende, men uden at det ydre udseende eller den indre form ændredes det mindste.

Fig. 3 viser så nogenlunde hvordan Modelkøkkenet nu er indrettet, men jeg må straks bemærke, at vi selv synes, at det er blevet så smukt, at intet fotografi kan gengive det blot nogenlunde.

Lokalet er som tidligere hovedsagelig indrettet til *klasseundervisning*, men der er naturligvis også tænkt på familieundervisningen, på forevisning og på de mere selvstændige arbejdsopgaver.

Arrangementet til klasseundervisning er *totalt ændret*, idet det lange bord er erstattet med et stort, *hesteskoformet*, men på tværsidernes midte gennembrudt bordarrangement, der netop kan ses på billedet. Her er plads til 16 elever, der hver har 1 m bordplads, hvor en del af bordpladen er belagt med rustfrit stål, hvorpå der er anbragt en moderne, termostatreguleret el-kogeplade.

Under bordpladen er der skab og udtræksplader, og derunder plads til taburet. Også i Modelkøkkenet er der anvendt fabriksfærdige elementer, såvel til klasseundervisningsbordene som til

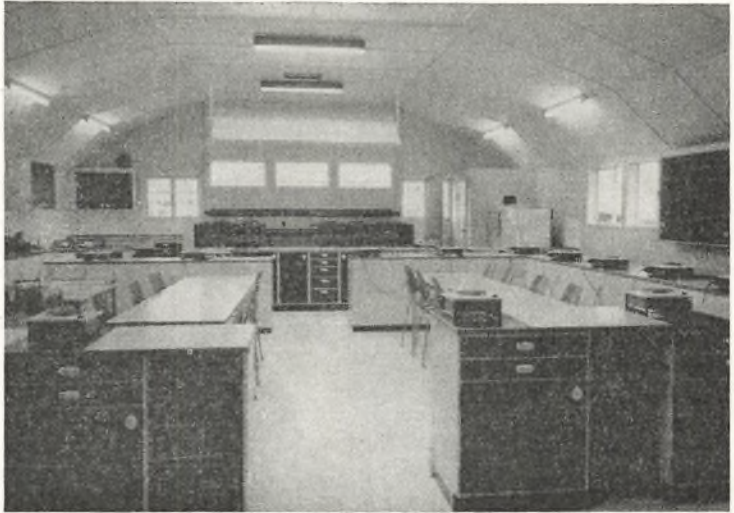

Fig. 3

forevisningsbordet og til det lille, moderne familiekøkken, der er indrettet i det ene hjørne af lokalet. Dette køkken vises på fig. 4., hvor man ligeledes kan se et af de fire vaskeelementer, samt et lille udsnit af *siddepladserne* ved forevisningsbordet. Her var der jo, — som mange husker — træbænke med skrivepult på de bageste, men disse bænke er nu erstattet med moderne, sammenklappelige stole på søjler.

Der er dog een ting tilbage af det gamle inventar, nemlig fru Lauridsens specielt udformede *vaskebord* af rustfrit stål, og det falder smukt ind i alt det nye inventar, — og det står ikke tilbage for de nye ting, hvad kvalitet og idé angår. Et lille formanende eksempel på pionérånd midt imellem alle de mange fabriksfremstillede elementer.

Der er også blevet plads til et lille vaskeri, ved at sløjfe det tidligere spisekammer og rengøringsrum.

Alle, der har set Modelkøkkenet indtil nu, har straks givet udtryk for, at det er et meget smukt lokale, — og alle vi her på stedet glæder os over, at det er lykkedes at ændre det bestående med et så smukt resultat.

Men hvordan virker så lokalet i undervisningen?

Herom er det nok for tidligt at sige noget konkret, idet det jo kun er kort tid vi har haft til indhøstning af erfaringer. Vi

Fig. 4

skal vist nok have omplaceret et komfur og måske ændret et par andre småting, men stort set kan vi sige, at det undervisningsmæssigt er et meget stort fremskridt, at vi kan benytte dette moderne, ret alsidigt anvendelige lokale til så godt som alle vore forskellige undervisningsgrupper.

Det *trede moderniserede lokale* er såmænd det gamle, gule Lab. 1. Her har mange tidligere Ankerhus-elever fået kemi- og laboratorieundervisning; her er foretaget mange undersøgelser og forsøg, som har været af ikke ringe betydning for husholdningsundervisningen, — ja, man kan vel sige, at dette laboratorium var en slags forløber for Statens Husholdningsråd! Men mange tidligere elever erindrer sikkert også mangel på vintermorgen, hvor man samledes omkring brændeovnen, fordi her var der *over 10 graders varme*, erindrer hvor fugtigt og klamt det kunne føles at træde ind i lokalet, og måske også hvor trangt det kunne være med bordplads til en stor flok. Se nu på billedet, *fig. 5*, hvorledes Laboratoriet nu ser ud indvendigt.

Noget helt andet, ikke sandt!

Alle de tidligere skillerum i lokalet, bortset fra kontoret, er fjernet, og herved er der fremkommet et sammenhængende undervisningslokale på knap 80 kvadratmeter.

Her er der opstillet et katederbord og 3 lange, fritstående øvelsesborde, der netop kan ses på billedet.

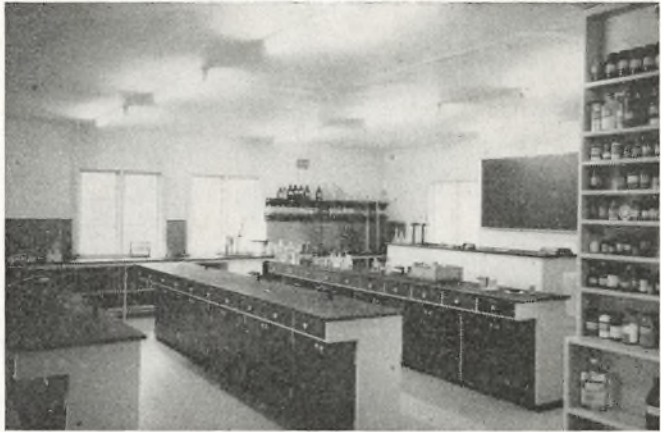

Fig. 5

Herudover er der ved de to ydervægge opstillet nye, faste borde, og på en tredje væg er et stort kemikalieskab. Der er naturligvis også vaske med varmt og koldt vand over, 4 stk. ialt, ligesom der er gas- og el-installation i alle bordene.

Og så er der centralvarme. Det er næsten det bedste af det hele. *Ellen Margrethe Hansen*, undertegnede, og andre, som har undervisning på Lab., nyder at gå til time og til forberedelse under disse forhold.

Da den tidligere forgang blev inddraget i det egentlige undervisningslokale, blev det nødvendigt at opføre en beskeden *tilbygning* til Laboratoriet, og denne tilbygning, der ses på *fig. 6*, rummer en pæn forgang samt et toilet.

En smule erfaring med Laboratoriet *efter* moderniseringen har vi allerede, skønt vi knap er færdige med indflytningen, og vi er som allerede nævnt vældig glade for denne forbedring, og een ting er sikkert, — det bliver brugt flittigt. Her har 1. års kemiøvelser, 2. års øvelser i biokemi, i tekstillære, i mikrobiologi, øvelsesskolen har kemi her, det samme gælder 8 mds., — så der er ingen fare for, at det skal stå ledigt i ret mange timer.

Nu må vi så bare håbe på, at den gamle hygge- og pionernisse er flyttet med ind i det moderniserede lokale.

Ankerhus har mange at takke for godt udført arbejde under disse ret store moderniseringsarbejder, der er gennemført i denne sommer.

En stor flok af dygtige, interesserede *håndværkere* og *me-*

Fig. 6

stre, der har taget sig af arbejdet, som var det deres eget hus, der skulle moderniseres, er vi megen tak skyldig. Det samme gælder de mange leverandører af elementer til køkkenerne, der med stor præcision har været på pletten til den fastsatte tid, — det gælder vor arkitekt *Søren Langkjær*, der med omhu har fulgt arbejdet.

De tre arbejder er projekteret til ca. 160.000 kr., og de foreløbige opgørelser spår om ringe overskridelse af dette beløb.

Hermed er vi vel nået til vejs ende med byggeri for en tid?

På dette spørgsmål må det bedste svar vel være: Aldrig færdig, altid på vej. Sagen er jo den, at vi har 2 problemer, som må løses på een eller anden måde i de kommende år, nemlig *værelses- og bespisningsproblemet*.

Vi fik ganske vist ændret spisestuen på Regensen i april måned, således at *frk. I. Larsen* nu kan skaffe plads til 75 ved bordene, men der er også en del, der sidder temmelig trangt.

Også i Ø.K.s spisestue er der trangt, her sidder til daglig op imod 60 ved spisebordene, der forøvrigt er blevet suppleret med endnu et par kantineborde.

Hertil kommer at vi, — som *Folmer Dam* allerede har nævnt — har en del elever boende ude i byen, og der er vanskeligheder med at skaffe gode værelser i nogenlunde nærhed.

Det er derfor en nærliggende tanke, at forsøge at løse disse to problemer under ét, ved at søge opført en *kollegie- og kantineafdeling* på Ankerhus.

Man må i denne forbindelse erindre, at uddannelsen nu er 3-årig, og at det derfor er ønskeligt at skaffe muligheder for en *friere spiseform* i de sidste 1½—2 år af uddannelsesperioden, og derfor er kantineformen at foretrække. Jeg må dog i denne forbindelse bemærke, at det ingenlunde bliver nogen billigere bespisning, der kan blive tale om, men det er jo heller ikke altid prisen, der først spørges efter i vor tid med den høje levefod.

En sådan kantinebespisning vil også kunne betyde en undervisningsmæssig fordel for de kortere kursus, f. eks. det 8 mds. kursus, hvis undervisning i visse perioder kunne frigøres fra de bestående køkkener.

Hvorledes dette byggeprogram kan iværksættes, hvorledes det økonomisk kan blive muliggjort, og *hvor* på Ankerhus's grund man skal placere denne eventuelle nyskabelse, hører til de problemer, der må tages stilling til inden for de nærmeste år.

Det må i denne forbindelse ikke forglemmes, at vi ikke råder over et fysiklaboratorium. Vi »låner« for tiden lokale på Sorø Akademi's skole takket være velvillig indstilling fra rektor *Arne Østergaard* og lektor *E. Nordahl Svendsens* side, — og derfor må det også overvejes, hvorvidt en eventuel nybygning også kan løse dette problem.

Det er klart, at det bliver de økonomiske konsekvenser, der på afgørende måde vil bestemme dette programs gennemførelse, men jeg håber på, at Ankerhus også fremover må have evne til at udvide og forny sig, og at de bevilligende myndigheder fortsat vil være forstående for nødvendigheden heraf.

Gustav Nedergaard.

Magdalene Lauridsens Fond

Med indgåede bidrag til fonden samt renter og udbytte i 1963 balancerer regnskabet pr. 31.-12. 1963 med kr. 44.016,06.

Heraf har fondens bestyrelse i 1964 tildelt II års seminarielev på Ankerhus, Herdis Krag kr. 1.600,-.

Bestyrelsen for den selvejende institution Ankerhus

Efter at Det kgl. Danske Landhusholdningsselskabs repræsentant i bestyrelsen, kammerherre Chr. Lüttichau, Tjele, i fjor afgik ved døden, er direktør for Hedeselskabet, Fr. Heich indtrådt i kammerherre Lüttichaus sted. Vi er på Ankerhus meget glade ved, at direktør Fr. Heich ville påtage sig også denne opgave, ikke mindst fordi han for få år siden fik en datter uddannet på seminariet og således har kendskab til vore forhold. Bestyrelsen har nu følgende sammensætning:

Direktør Fr. Heich, Hedeselskabet, repræsentant for Det Kgl. Danske Landhusholdningsselskab.

Amtmand, baron Wedell-Wedellsborg, repræsentant for Sorø Amts Skoleråd.

Fhv. rådsformand frk. I. Juul Andersen, repræsentant for elevforeningen Ankerhus.

Havebrugskandidat fru A. Eliasson.

Forstander for husholdningsskolen Ankerhus frk. Margaret Lauridsen.

Bestyrerinde frk. Eli Laudrup.

Lektor P. F. Truelsen og

Forstander Folmer Dam (formand for bestyrelsen).

Skolens medforstanderpar

Else og Gustav Nedergaard vil vi gerne præsentere for årsskriftets læsere, og lad os begynde med fru Else, f. Laulund Rasmussen, som så lyset første gang den 5. april 1930 i Skårupøre, hvor hendes forældre har en gård. Hun blev matematisk student fra gymnasiet i Svendborg 1948 og kom samme efterår til Sorø som hushjælp hos fru Nico Dam i det obligatoriske år. November 49 flyttede hun over på Gl. Ankers 5 mds. kursus, kom på seminariet til maj 1950 og dimitteredes 1952 som eksamineret husholdningslærerinde med en fin 1ste karakter. For at få mere praktisk erfaring tog hun så plads et år som diætassistent på Niels Steensens Hospital og kom derfra til Statens Husholdningsråd, som sendte hende til Statens Redskabsprøver på Bygholm ved Horsens som assistent ved afprøvningen af røremaskiner – det var før rådet fik eget hus – og der mødte hun sin skæbne i skikkelse af

Familien Nedergaard

Gustav Nedergaard, som da var assistent ved redskabsprøverne. Han stammer ellers fra Thy, hvor hans far var landmand og muremester i Skinnerup. Han kom til verden den 20. juni 1927, blev delingsfører fra Snoghøj 1947, var dragon i Randers maj 48—nov. 49 og tog så på Tune Landbrugsskoles 9 mds. kursus og derfra på Landbohøjskolen. Før og ind imellem var han selvfølgelig praktisk landmand. Han blev landbrugskandidat med udmærkelse 1953, fik ansættelse på Statens Redskabsprøver og mødte der sin Else, men var endnu et helt år konsulentassistent ved maskinkontoret under de samvirkende landboforeninger i Fyns Stift før det blev til giftermål med flytning til Tune Landboskole som lærerpar til nov. 1954. Maj 1956 kom de til Ankerhus, hvor de begge har undervist, først og fremmest i den nye tekniske faggruppe, Gustav dog tillige i naturfag og Else i konservering og næringsmiddellære. De fik *Kirsten* i juni 1956 og *Henrik* i januar 58, (og hvor er det dejligt at have rollinger på skolen). Det stod snart skolens bestyrelse klart, at dette par ikke blot fortjente fast ansættelse ved skolen, men også en ledende stilling. Som forberedelse til denne tog de 1 års orlov fra sept. 62 og flyttede hjemmet til Århus, hvor de på Århus Universitet ved prof. *Fritz Schönheyders* hjælp fik tilladelse til at følge forelæsninger og øvelser ved det lægevidenskabelige studiums 1ste del i det omfang, en fortsættelse på ernæringslinjen på Nordisk Husholdshøgskole ville kræve. Egentlig skulle dette studium have varet 1½ år, men forstander Dams alvorlige sygdom gjorde deres tilbagevenden

til Ankerhus nødvendig allerede sept. 63. G.N. fik dog tid og kræfter til overs til at fuldende biokemistudiet hos professor *E. Hoff-Jørgensen* på Tandlægehøjskolen. De står således vel rustede til de kommende års krævende arbejde her på Ankerhus.

De husholdningslærerinder, der er dimitteret siden 1956 og altså kender Else og Gustav Nedergaard vil glæde sig ved, at dette afholdte og dygtige par får en fremtrædende plads i skolens ledelse. Og alle vil ønske dem mange gode år på Ankerhus.

Elevmødet 1964

Efter en kølig og regnfuld august var det jo spændende om elevmødets tradition for det fineste vejr kunne holde — og det kunne det.

Lørdag d. 6. og søndag d. 7. sept. blev solvarme dage, så alle blomster i Ankerhushaven strålede omkap med de mange gæster, der befandt sig udendørs, til de kaldtes til aftenmad kl. 18.

I den tætfyldte sal fremtrylledes senere mange muntre glimt fra den 3-årige uddannelse til belæring og moro for alle. Kaffebordene i Auditorie 1 og 2 havde en særlig hyggestemning, fremkaldt af en lampe på hvert bord, med fin effekt. Det var en kort lysestump med en rund pergamentskærm over — enkelt og smagfuldt.

Det påfølgende fakkeltog blev i den lune aften dejligt som aldrig før — og sluttede med at forme et anker på plænen.

Søndag morgen var også skøn til morgensang på plænen og besøg i Mor Magda's stuer. Inden den velbesøgte generalforsamling afsløredes maleriet af forstander Folmer Dam.

Ved generalforsamlingen, som blev afholdt straks efter maleriets afsløring, var samlet ca. 100 medlemmer og *Gustav Nedergaard* blev ensstemmigt valgt til dirigent.

Formanden frk. *Ingefred Juul Andersen* aflagde en kort beretning over det forløbne år. Sekretær frk. *K. Buckhøj* aflagde beretning over regnskabet. Begge beretninger blev godtaget med akklamation. Næste punkt på dagsordenen var valg. På valg var husholdningselevernes repræsentant fru *Birgit Hanson* (nu Roskilde), som blev genvalgt. Nyvalgt til revisor blev fru regnskabsfører *Rebekka Åstrup Jørgensen*, Sorø, og som supple-

ant husholdningslærerinde fru *Lis Ellehauge Christoffersen*, »Korsvejsgården«, Glumsø, (tidl. lærerinde Gl. Ankerhus).

Forstander *Folmer Dam* omtalte i sin beretning det sidste år som et bevæget år. Gustav Nedergård er blevet medforstander fra april 64, og jeg ved, fortsatte *Folmer Dam*, at vi i Nedergård og hans kone har et dygtigt par, der vil lægge alle deres kræfter i skolens fremtid. På husholdningsskolen, der jo som bekendt nu drives sammen med seminariet, har vi kørt et stærkt løb siden sidste år. 2 gange 5 mds. samt et 3 mds. og et 8 mds. kursus (nu kun 3 og 8 mds.). — En del af seminariets lærerinder har været ude at rejse og lære nyt, som vi alle kan høste gavn af. Forstander *Dam* fortsatte sin beretning med en omtale af 3. års undervisningsplan med den ude-hospitant-tjeneste, som jo er noget ganske nyt og epokegørende. Til slut hørte vi lidt om den Nordiske Husholdningshøjskole, hvor det går knap så godt, som man kunne ønske sig.

Seminarieadjunkt *Nedergård* fortalte lidt om den modernisering, hvor han selv har været den drivende kraft, nemlig moderniseringen af seminariekøkkenet, modelkøkkenet og laboratoriet. Det ny seminariekøkken blev taget i brug den 21. maj, modelkøkkenet den 6. september og laboratoriet forhåbentlig inden så længe, sagde *Gustav Nedergård*, som i øvrigt opfordrede alle til at besøge de nye lokaler.

Generalforsamlingen sluttede med eventuelt. Her kom der fra et af medlemmernes side et forslag til forhøjelse af det årlige kontingent, så bestyrelsen kunne få et lidt større rådighedsbeløb. Forslaget blev modtaget med interesse fra forsamlingen, og man vedtog at forhøje kontingentet fra 5 til 8 kroner. (Bestyrelsen takker for den gode tanke). Formanden sluttede mødet med et på gensyn næste år.

Festmiddagen i salen var præget af de mange jubilæumshold, lige fra 1905 med 60-års jubilaren vor trofaste *Sofie Jønson*. Af 50—40-års og 30-års var også mødt flere, men 25-års jubilarene — årgang 1939 — kunne tælle 27 muntre kammerater af 31. Mellem disse var »Lasse«, nu fru *Signe Nielsen*, Aalborg, som holdt en tale, der betog os alle, og som vi derfor vil gengive efter »Lasse«s manuskript. Derpå sang man *Johanne Olsens* evigunge sang fra 1937 »Hvor søerne blinker«. Det var festlige timer. Tiden gik med taler og sange, til man måtte have et pusterum inden *Pedersborg Sogns* nye præst, pastor *Christensen*, talte om »Grundtvigs betydning for vor tid«. De unge 8 mds. elever sluttede et dejligt elevmøde med sine glade sange under ledelse af lærer *Nielsen*, *Pedersborg*, deres sanglærer. På Gl. Ankerhus samledes man som sædvanlig i legestuen til

middag. Der var repræsentanter fra 16 forskellige hold — ganske vist var der et par hold, der kun havde een repræsentant, f. eks. var *Inger Wegeberg* ene om at være 25-års jubilar — den gang var fru *Sibbern* såmænd lærerinde i skolekøkkenet, altså også en slags jubilar. *Tove Nicolaisen* repræsenterede holdet for 10 år siden. Ellers fandt man sine kammerater og sludrede godt om »gammelt og nyt«. *Birgit Hanson* (repræsenterende husholdningselever i bestyrelsen), hvis hold altid møder flittigt op, opfordrede andre hold til at møde lige så godt, og det lader vi hermed gå videre til de, der ikke var til stede. Det var en fryd at se de nuværende »blå piger«, da de sluttede lørdag aften med deres fakler i seminariegården — og med deres sang »Septembers himmel er så blå« fik en egen stemning frem.

En tak til elevforeningen

Som formand for den selvejende institutions bestyrelse modtog jeg ved elevmødet et maleri af seminariets forstander siden 1943 (mig selv) udført af kunstneren Stefan Viggo Pedersen, som i sin tid også udførte det maleri af Magdalene Lauridsen, der hænger i Ø.K. spise-stue. Elevforeningens formand, *Ingefred Juul Andersen*, min trofaste kampfælle på mange fronter siden 1924, overrakte mig maleriet med følgende ord:

»Den 19. maj 1962 ved et bestyrelsesmøde i »Den selvejende Institution Ankerhus« fremførte medlem af bestyrelsen kammerherre Lüttichau første gang ønsket om,

at der blev udført et maleri af forstander Dam.

Den øvrige bestyrelse tilsluttede sig ønsket — eller tanken — måske med undtagelse af forstander Dam.

På hvert af de efterfølgende bestyrelsesmøder fremkom kammerherre Lüttichau med samme ønske.

Som repræsentant for elevforeningen, var det naturligt, at jeg mente, at det var en naturlig opgave for elevforeningen at påtage sig at få ordnet

og arrangeret, blot man kunne formå forstander Dam til at sidde for maleren.

Det lykkedes, og maleren Stefan Viggo Pedersen — der også har malet billedet af fru Lauridsen, påtog sig opgaven.

Ankerhus er skabt af fru Lauridsen — Ankerhus er videreført af forstander Folmer Dam på en sådan måde, at der stadig herfra er udgået og udført nyt inden for hele husholdningsundervisningen — hele husholdningsforskningens område.

Hvad De, forstander Dam, har betydet for hele vort store felt, ja, det er meget — nok kan vi sige det, men det skal faktisk opleves, sådan som vi gamle elever har haft mulighed for. Og netop derfor vil vi gerne her fra elevforeningen sige Dem tak — omend en beskedent tak, ved at overgive dette maleri til skolen Ankerhus.«

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at jeg fandt det urimeligt at ofre så mange penge på et maleri af mig. Men ganske naturligt er jeg glad ved og måske også en smule stolt over, at elevforeningen fandt mig værdig til gaven, og jeg vil gerne takke alle de gamle elever, som på den ene eller den anden måde har ydet bidrag til den. Hvor maleriet skal hænge er ikke endeligt afgjort, men måske i en af de skolestuer, hvor jeg har undervist så ofte. Hovedsagen er vel, at mine gamle elever, når de besøger skolen, har let adgang til at se det og mindes mangt og meget.

Min gerning på Ankerhus nærmer sig med hurtige skridt sin afslutning. Den og de hverv, den har medført ude omkring, har været min livsopgave, og dens løsning har givet mig mere end to snese lykkelige og frugtbare arbejdsår. Men er gerningen lykkedes, som jeg tror, den i hovedsagen er, så skyldes det lige så meget eller måske mere de herlige elever, jeg har haft at arbejde med, mine dygtige, loyale og venlige medarbejdere og de mange interessante personligheder jeg har mødt og samarbejdet med i organisationerne, på skolerne, i det nordiske samarbejde og i undervisningsministeriet, end det skyldes min egen indsats. Dem alle er jeg tak skyldig. Selv har jeg prøvet at gøre lidt mere end min pligt og prøvet at følge den enkle livsopfattelse i min yndlings-aftensang: »Lær mig nattens stjerne«. Måske er det derfor, mit liv har været så rigt.

Folmer Dam.

Tale af en 25-års jubilær

Ved elevmødemiddagen talte fru *Signe Nielsen* (»Lasse«), årgang 1939, for skolen, kammeratskabet og ungdomstiden og sagde:

Jeg har fået tildelt det ærefulde hverv at sige noget på 26 25-års jubilærens vegne. Og det er sandelig ikke sjovt. Jeg har ikke haft det godt, siden 25. april kl. 9. Da dumpede der et brev ind gennem brevsprækken fra vores udmærkede, foretagsomme, men også noget diktatoriske festkomité. Der stod så legende let: Det nytter ikke noget, du protesterer — det er vedtaget, at du ved middagen tolker holdets »tanker, følelser og tak på en fornøjelig og personlig måde«. Ja, *tak* — ska' I ha'! I tænkte åbenbart ikke på, at de eneste gange, jeg henvender mig til en lyttende forsamling, består den af 2 stk. drenge, der i nogle få minutter er tvangsindlagt til en formaningstale eller (og oftere) en opsang! Men ingen af disse kategorier vil passe ved denne festlige anledning, så derfor har jeg altså haft kilden i maven i fire måneder.

Jeg har lagt mærke til, at *rigtige* talere taler langsomt, distinkt og med ophold mellem sætningerne! Det indgyder tilhørerne en vis tillid og bibringer taleren den følelse af sikkerhed — som han ikke har! Der er også mange talere, der taler i »lignelser«. Og når jeg i tankerne ser 39-holdet for mig, vil jeg ligne det ved en ung, ugæret vin af friske druer, der blev presset for hver en dråbe saft af erfarne og samvittighedsfulde vindyrkere på Châteaueau Ankerhus. Vi tænker her først og fremmest på den ihærdige vingårdsmand, som sørgede for, at de 31 grønne stokke fik en passende hård beskæring. Små daglige doser af nøje afvejede stoffer — og ikke at forglemme den *varme*, der er så nødvendig. Der blev knebet små vilde udløbere hist og her, og der kunne være perioder, hvor vi var lidt lusede! Men en lille sprøjtning med »FDD« — lidt pudder ovenpå — så var vi i orden igen. Vi blev til 31 aftappede helflasker; dengang gærede vinen jo kun i 2 år, nu ta'r det 3 — med samme proces (*vi* vil tro, uden nogen synderlig forskel i kvaliteten af det færdige produkt!). Ja, vi har jo — alle bekendt — aldrig været beskedne i forestillingerne om os selv! Derfor vil det ikke chokere, når vi åbent vedgår, at det var 39-holdets faste tro, at Folmer Dam (vingårdsmanden) havde avlet, hvad man — med ærbødigt hviskende tonefald — kalder: en årgangsvin! Vi må naturligvis ikke glemme en anden dygtig vindyrkers indsats, nemlig M. Tarp, der som speciale sørgede for »fadenes afpuksning« og indprentede os altid at holde på etiketten!

Vi blev sendt ud på markedet — korthalsede som langhalsede — og det klukkede i os af forventninger om, hvordan vi ville blive modtaget der — selv om det naturligvis var med vemod, vi sagde farvel til den trygge kælderhyld. Igennem årene er der blevet nippet til os — tappet af os —, men der er stadigvæk en god sjat tilbage endnu. Vi vil håbe, at vore vingårdsfolk ikke finder, at sjatten er blevet sur! Lad os gå i det forfængelige håb,

at frk. Tarp vil føle sig sødt beruset — F. D. simpelthen *må* få en lille bimmelim på ved at snuse til propperne!

Da jeg fortalte Knud (det er ham, der går og nipper til mig), at jeg havde tænkt mig denne sammenligning med ædel vin, så sa'e han, der er forhenværende sekondløjtnant ved det hestetrukne artilleri, at hvis han måtte bestemme (og det må han selvfølgelig — somme tider!), så ville han minde 31 rekrutter om deres indkaldelse og påmønstring på kasernen i Sorø den 3. maj 1937. Da blev vi, som I husker, indrulleret — og ført til protokols ved Th. Rasmussen, stabskontoret.

Udisciplinerede kom vi — vi blev iklædt — udkommanderet på forskellige poster med de forskellige kaptajner og underofficerer. Vi så godt ud i uniform — navnlig den trekantede reglementerede hovedbeklædning var da kæk!

Det var måske ikke altid »kæft, trit og retning«, når vi marcherede ud om morgenen med underkorporalen i spidsen. Men når vi vendte hjem — hvem stod dér i rundingen ved Gl. Anker? Vor beundrede general M. Lauridsen — med alle ordener og distinktioner. Vi gjorde honnør — rankede ryggen og sang en sang. Vi ser tydeligt for os, når generalen skridtede fronten af! For general M. Lauridsen var vi ikke bare et nummer — nej, vi var kendt ved navn og hjemsted. Vi bevarer mindet om M. Lauridsen i ærbødighed. Ak ja — gamle soldaterminder. Hvor vi dog også ser for os — med stivet flip — vor afholdte kaptajn M. Tarp. Altid i ilden — altid i røg og damp. Ved kaptajnens side reserveløjtnant M. Böttcher — nybagt og rødmosset i kampens hede. Når der blev kommanderet »Giv agt! Rør!«, så rørte vi (i frikadellerne). Jeg har, kaptajn Tarp, en lille suppehøne at plukke med Dem! Stammende fra rekruttiden, hvor jeg en aften var inviteret til fest i Slagelse. Jeg skulle møde det »andet køn« — og stod parat med nypudset fodtøj og store forventninger. Muligvis havde vi lige haft orlov. Jeg blev i al fald *nægtet* nattegn. Men, kaptajn Tarp, det er forlængst »tilgivet«.

Vi husker også, vi havde en lille ung »kornet«. Veltalende — perfekt uniform — jernhård disciplin! Når der blev kommanderet »Giv agt! Fyr!«, så varede det ikke længe, før vaskekedlerne kogte. Vi takker chefen for kostforplejningen, K. Buckhøj — altid god mad — rigelig mad — og med mange kalorier i. Det var sjældent, at en portion brødgrød gik retur til køkkenet.

Vor kære, højtstående oberst F. Dam — ja, ham så enhver rekrut op til — beundrende — ingen vaklen i geledderne. Havde han kommanderet os »På maven ned!« i en mudderpøl, ja, så havde vi gjort det. Og nydt stillingen. Hans myndige blik, med blinket bag brilleglassene, kunne få os til at yde det ypperste — også når vi sled på belægningsstuerne om aftenen.

Vi husker paraden for obersten privat, hvorledes vi blev trakterede med varme morgenbasser — og hvor vi udbragte et »Leve« for oberstinden. Men aldrig glemmer vi rekognosceringen af Bornholm, hvor obersten red i spidsen på sin gamle rustne ganger. Vi ser situationen for os, da vi rykkede frem og skulle forcere et stejlt terrain. Obersten kastede hovedet tilbage, skuede

ud over sine tropper og råbte: »Giv agt! Fremad! Nu går det ad Helvede til!« Ingen knyede — alle adlød.

Så kom hjemsendelsen i marts 39 — umiddelbart efter vore udnævnelser — og den dermed følgende tak for fortjenstmedaljerne. Uddelt, som I husker, ved viceadmiral Hessel.

Vi takkede med en klump i halsen af vemod. Soldatertiden — militær-tjenesten — var slut.

Men, kære kammerater: There is no place for sentimentality in the army! Og lidt sentimentality må der til (jævnfør festudvalgets krav om tolkning af noget med følelser). Derfor må vi jævnt og stille slippe fantasien — indrømme over for os selv, at vi hverken er 26 berusende flasker — ej heller en flok flotte officerer. Vi er — hverken mere eller mindre — 26 halvgamle piger og koner, som har sat alt ind på at blive samlet om vore ungdoms-minder på vor gamle skole.

Lisbeth skrev i en af brevlinierne: Vi må indrømme det — vi er ikke unge — det ser vi tydeligt, når vi kigger på alle de skønne, friske ansigter her. Men var det ikke med lidt medlidende blikke, vi selv som lærerindelever betragtede 25-års jubilarene? Hvor så de gamle og mærkelige ud, og hvor virkede det latterligt, at de var så højrøstede og fjantede. De ville vist gerne spille ungdommelige. Søde unge lærerindelever af i dag: De gamle jubilarer, som vi så dengang — og de ældtussegamle jubilarer, som I ser i dag, var — og er — ikke »påtagne«. Der er bare sket det, at vi ikke kan »være andet end os selv« fra dengang. Vi føler os ikke ældre end dengang, genoplever »pigen« i os. Trods rynker og grå hår — trods modgang og skuffelser, som vi alle — mere eller mindre — har været udsat for — til trods for alderen — for alt — er samværet, vi har glædet os sådan til, et fornygelsens bad, hvor vi hver især genfinder og oplever kammeraten, som hun var dengang — og sig selv — med det unge »pigensind«.

Ankerhus — et vingesus — af vores ungdoms fugl har strejft vores kind.

Vi kigger ind i vore egne unge sind.

Ankerhus. Dit knirkegrus — i gården — har samme lyd.

Tænk, hvor vi dog med fryd

så frem til hver en dag — og hver en morgen.

Tak — for de år — de trygge år —

de lyse år — de lange år —

så klart de står.

Det må ha' været — i går!

Lasse.

Kære *Lasse*, kære 39'ere! Tak, fordi I kom så mange til jert jubilæum. Tak, fordi I omfatter skolen med så stor kærlighed, og tak, fordi I har forstået at give den udtryk. I var et pragtfuldt hold at arbejde med, men det er I jo ikke ene om, og heldigvis heller ikke ene om den »vagt omkring Ankerhus«, vore gamle elever spredt over det ganske land og længere betyder. I er vort arbejdes salt, hos jer finder vi inspiration og styrke til stadig at være »second to none«.

F. D.

HILSEN FRA GL. ANKERHUS

Beretningen fra Gl. Ankerhus sidste år sluttede da et hold 5 mds. var rykket ind — det sidste — idet man jo nu er gået over til et 3 mds. kursus fra maj og et 8 mds. fra august. Disse 27 piger repræsenterede 10 af landets amter (Færøerne selvfølgelig med).

Den ny ordning af undervisningen, som forstander Dam omtalte i Årsskriftet 1963 blev også anvendt for dette hold, en alsidig undervisning, med chance for også at få bl. a. de tekniske og de indkøbsmæssige praktiske problemer gennemarbejdet.

Der var sandelig fuldt hus, for de 8 mds. var jo kommet til august — så alle lokaler var rigtignok i brug — selv dagligstuen og spisestuen fungerede af og til som skolestuer.

Afslutning for de to hold fandt sted henholdsvis 23. og 24. marts. Til maj kom så et hold 3 mds. elever, der så igen afløstes af et nyt hold 8 mds. elever, som vi arbejder med i øjeblikket.

Ja, det er såmænd mange forskelligartede mennesker skolen og eleverne kommer i forbindelse med i løbet af året, og gennem arbejde og samvær med andre høster de erfaringer og får oplevelser til gavn og glæde for kommende dage. Jeg tænker, de unge piger bliver klar over, at »det huslige« er et stort, alsidigt — tillige interessant — område, der må kræve, at man får lært noget for at kunne klare »ærterne« i hjemmet. Husholdningsinspektør fru Søndergård Madsen sluttede engang et foredrag i radioen »Lidt om huslighed« med at sige: *»Lær det huslige, så der kan blive tid til andet«* . . . Ja, hvor er det rigtigt, og tænk hvor meget dejligt livet byder på både i naturens, kunstens og dagligdagens verden, som det er vidunderligt at have tid til at opleve. Nogle sådanne oplevelser skulle der også gerne blive anledning til under et skoleophold som f. eks. det, de unge piger bydes på Ankerhus o. lign. skoler — men selvfølgelig skal den enkelte være vågen og positiv også over for det, der skal opleves i fritiden. Jeg har lyst til her at citere et par vers skrevet af J. Harrekilde:

*At ville, det er sagen,
i småt såvel som stort;
at ville frem med dagen
og få en gerning gjort.*

*Der tales alt for meget
og flagres uden mål;
nej, viljen understreget,
det giver livet stål.*

De unge piger vi fik på skolen til maj, skulle så kun være her til august. Det var en god elevflokk; to af dem havde hver skrevet sin sang til afslutningen, som netop sagde et »alvor og gammen kan godt sammen«. Merete skrev om de mange forskellige ting, de havde lært og takkede for det og Annegrethe en munter vise, bl. a. med små fornøjelige hip til kammeraterne. (I husker nok melodien, 3 mds., fra Sct. Hansaften), som også sluttede med en tak for noget af det, der oplevedes i fritiden.

Da de 3 mds. så var rejst, varede det ikke længe, førend der blev liv i huset igen, idet 34 8 mds. rykkede ind 6. august, så de har jo allerede været her længe, og vi fornemmer de »trives vel«.

Ind imellem de to hold blev der lige tid til en familiefest, hvor vi fejrede Moster Agnes — fru Eliasson — i anledning af, at hun blev 80 år; det blev en dag, vi med glæde tænker tilbage på med unge og ældre gæster, slægt, venner og kolleger fra nær og fjern. Festen — det var en søndag — indledtes med, at de, der var kommet dagen før, samledes i dagligstuen og sang »Nu ringer alle klokker mod sky«, som jo gennem mange år har lydt dér søndag morgen.

De tre søstre, Agnes, Ingeborg, Mette (80, 86, 84), livfulde, opfriskede minder fra barndomstiden i Astrup og fra ungdomstid i Sorø — også morsomt at gøre sig klart, at Moster Agnes virkelig i 1908, altså for 56 år siden, uddannede sig som havebrugskandidat på Landbohøjskolen, — jo, der var skam også krudt i de unge piger dengang.

Vil også gerne gennem denne hilsen takke »gamle« elever fra mange forskellige årgange, som sender os hilsen til jul eller

andre lejligheder — og sommetider kommer der en ny elev med en hilsen fra en gammel, og det kan der da være særlig grund til at glæde sig over. Også hyggeligt, når en og anden smutter indenfor, så spør'r de jo gerne om den eller den lærerinde er her endnu. Blandt dette års lærerinder er Hanne Larsen, (der for tiden er på Askov) bleven afløst af fru Clausen, der ganske vist ikke bor på skolen, og Agnete Jensen fik lyst til en tur til England.

Af de besøgende skal jeg her nævne nogle af de ældste: *Erna Folker* fra 1916 sammen med sin datter *Vibeke* fra 1943 —44, som nu er gift og bor i Amerika. *Else Hertz*, en af de 13 fra 1923. *Romana Henriksen* fra 1934. *Bodil Frank* fra 1936 med sin kammerat *Eva Westphael*, der besøgte sin datter, *Bodil Carlsen*, som var på vinterholdet, samt *Alfred Bjerregaard*, som ganske vist ikke havde været elev på skolen men gartner i 1923. Det var alle overraskende og morsomme besøg.

Da den travleste tid i haven var forbi tog fru Eriksen med jetfly og en returbillet til Amerika for at besøge sin kære broder og hans familie; det blev en meget stor oplevelse, som fru Eriksen nød i fulde drag. Vi andre glædede os på hendes vegne — havde også besøgt gamle folk fra Vendsyssel som var udvandret for ca. 60 år siden; de havde dog ikke glemt deres vendelbomål.

Ja, afstandene føles ikke så store mere — hvor mon I er alle gamle »Ankerhuspiger«, spredt rundt på jordkloden? Men en hilsen fra jeres gamle skole kan jo nok finde jer.

Efter at ovenstående er skrevet, har vi erfaret, at Thyra Mayland Jacobsen er død — jeg vil derfor gerne mindes hende her — hun var en af de første lærerinder, som virkede på Ankerhus, og som trofast har fulgt arbejdet gennem alle årene. Thyra Mayland glædede os ved at være til stede ved elevmødet 1962 — som 60-års jubilær.

Margaret Lauridsen.

Ang. boliglære

Af indretningsarkitekt *Knud Færch*

Det er glædeligt, at undervisningen i boliglære nu er indgået som et fast lag på husholdningsseminariernes skema.

Overgangen fra køkkenregionerne til den øvrige del af boligen kan i dag være så glidende, at køkkenets placering og indretning ofte må løses i forbindelse med møbleringen i den øvrige del af lejligheden.

Undervisningen i boliglære på skolerne vinder stadig større indpas, så derfor er det glædeligt, at man nu forsøger at give husholdningslærerinderne så megen indsigt i de mange problemer, der har med boliglæren at gøre, at de står bedre rustet til selv at arbejde videre med stoffet, når de efter afgangseksamen kommer ud og måske selv skal undervise i boliglære på en skole, eller gennem konsulentvirksomhed får problemerne ind på livet, thi det er ikke muligt på den afsatte tid, at komme helt til bunds i de forskellige emner, og da slet ikke for eleverne at nå at arbejde tilstrækkeligt med stoffet.

Den teoretiske undervisning i boliglære starter med gennemgang af målestoksforhold, plansignaturer og opmålingsteknik, der bl. a. danner grundlag for forståelse af arkitektens tegninger. Herefter følger opmålingsøvelser i forskellige hjem, med påfølgende optegning og beskrivelse.

Derefter gennemgås boligens funktioner, ganglinier og hovedregler for møblering, der efterfølges af møbleringsøvelser, hvor eleverne får brug for deres fantasi og indlevelsesevne i andres forhold.

Nu kommer turen til stillæren, hvor møblernes historie belyses, lige fra de ældste ægyptiske gravfund til vor tids møbler.

Næste punkt er møbelbehov, møbelmål og kvalitet, og derefter kommer, som et naturligt led i rækken, gennemgang af møbeltræsarter, overfladebehandling og vedligeholdelse af møbler, samt polstrematerialer og boligtekstiler.

Dernæst belyses farvelæren, både teoretisk og praktisk, idet eleverne i tilslutning til gennemgangen udfører praktiske øvelser i farveskala og farvekombinationer, samt giver farveforslag til møbleringsopgaver. Undervisningen afsluttes med praktiske møbleringsopgaver i en stor møbelforretnings udstillingslokale, og disse timer, der også benyttes til kritisk gennemgang af forretningens møbler, er meget værdifulde, idet eleverne til fulde lærer, at det er at tegne tingene ind på en plan, noget ganske andet er at realisere møbleringen, som man har tænkt sig den.

Som allersidste led i undervisningen i boliglære kommer så en skriftlig prøve, hvor eleverne får en kombineret opgave, der berører de fleste emner, der har været undervist i.

Interessen for vore hjemms indretning er af mange årsager stærkt voksende.

Den tid, vi lever i, med alle dens nye opfindelser, som skal virke til gavn for de mennesker, som arbejder i erhvervslivet, skruer stadig tempoet i vejret og lægger større og større byrder på nervesystemet.

Som kompensation gives der stadig længere og længere fritid til at slappe af i.

Mange synes måske, at det er mærkeligt, at denne fritid kan give problemer, men ikke desto mindre eksisterer disse problemer. Hvad skal man bruge fritiden til? Forskellige hobbies? Videre uddannelse?

Uanset, hvad man vælger, er disse ting medvirkende til en forandring af levevis. Man opholder sig mere i hjemmet end før, og interessen for dets udseende er derfor stigende.

Da folk vælger meget forskellige hobbies, lige fra at samle på frimærker til at bygge modellflyvere og snedkerere, og da de færreste har adgang til et rigtigt hobbyværksted med høvlebænk, værktøj o.s.v., kan det blive nødvendigt at se lidt mere utraditionelt på lejlighedens indretning for at skaffe plads til familiens hobbies.

Køkkenet kan udmærket kombineres med spiseplads og hobbyrum, og her kan også blive en arbejdsplads til husmoderen, hvis hobby meget ofte er syning.

Den ting, der imidlertid har betydet mest for familiens samling i hjemmet, er fjernsynet, hvis fremkomst var til stor fortrydelse for den øvrige forlystelsesindustri.

Meget ondt kan siges om fjernsynet — »fjernsynsnarkomaner« o. lign. — men for mange mennesker betyder fjernsynet et positivt indslag i oplysende retning, samtidig med, at dets familiesamlende virkning fremmaner et gammelt, næsten glemt begreb — nemlig »hjemlig hygge«.

Omgangsformen i hjemmene er imidlertid helt anderledes fri end tidligere, og dette afspejler sig også i møbleringen, der i vore dage mere tager sigte på naturlig levevis og bekvemmelighed, end gamle dages stuer, der skulle være et billede på familiens sociale standard og repræsentative levevis.

Den stadig stigende velstand har medført, at bilen i dag er hvermands eje, så nu er det blevet moderne at cykle, at lade bilen stå hjemme i garagen. Tilsvarende gælder for fjernsynet. Nu har alle mennesker TV, så nu er det på tide, at TV'et ryk-

*Interior af Joseph Olbrich
(1867—1908)*

ker enten ind i et specielt hertil indrettet rum — eller bliver så lille, at man kan flytte rundt med det — f. eks. ind i soveværelset eller hos børnene — så samtalen i opholdsstuen igen kan blive fri.

Den stigende velstand har også betydet meget for møbel-

valget. — Vor dyreste træsort, palisander, er blevet populær — ligeså er læder- og dunpuder på mode.

Vort århundredes inspirationskilde inden for dansk møbelkunst — de engelske mahognimøbler —, er blevet moderne igen — desværre ofte i billige og arkitektonisk dårligt kopierede modeller. — Den kritiske sans, folk ofte udviser, når det gælder indkøb af ting som f. eks. vaskemaskine eller køleskab, svigter desværre ofte helt, når det gælder møbelkøb. — Stil-møbler er ved at blive et statussymbol.

Eksporten inden for møbelbranchen er stor — specielt til Amerika — men trues mere og mere af andre landes forøgede produktionsmuligheder, som vi ikke kan hamle op med. Nogle fabrikker fristes da til at lave møbler, som specielt taler til amerikanernes smag — store, tunge sofaer o. lign. eller kopierer ligefrem den amerikanske kolonistil.

Den specielle tyske Jugendstil, også kaldet Skønvirke-stilen hos os, der florerede fra ca. 1900—1920, har en mulighed for renaissance, som en reaktion oven på de sidste års arkitektonisk prægede møbler af stål og glas. Men hvem ved — måske opstår Jugendstilens møbler i et af de nye plastikmaterialer.

Det er jo allerede nu højmoderne at være gammeldags. Markskandiserne tjener store penge på gamle »dippedutter«, og fabrikkerne reklamerer med, at »formen er gammeldags«, hvad man så mener med det. Men det »sælger« tingene, fordi det lyder hyggeligt.

Udviklingen inden for teknikken går stærkt i vore dage. Tegnerne har travlt og arbejder allerede nu med modeller på befordringsmidler, som først kommer på markedet måske om 10 år.

Møbeltegnere har ikke et sådant mål at stile efter, og det er derfor umuligt at spå om fremtidens møbler, — og måske er det kun godt det samme.

NORDISK HUSHOLDHØGSKOLE

Den husholdningsvidenskabelige uddannelse, som sorterer under den immaterielle fællesnordiske husholdningshøjskole, er for så vidt i fuld gang, som textillinjen ved *Chalmers Tekniska Högskola* i Göteborg til sept. optog sit andet hold med deltagere fra alle nordiske lande undtagen Danmark. Dette hænger formentlig sammen med, at textil- og beklædningslære ikke hidtil har haft nogen betydende plads i skolekøkken- eller husholdningslærerindeuddannelsen, og at lærerinder med sådan uddannelse derfor almindeligvis ikke har undervist i faget. Den 3-årige husholdningslærerindeuddannelse placerer faget langt bedre end før, og man kan derfor håbe, at der fra de 3-åriges rækker vil blive deltagere til textillinjen. Man må dog ikke glemme, at undervisningen på textillinjen vil være af stor værdi for lærerinder i vask og rensning og for andre — konsulenter, inspektører — med dette speciale såvel som for de husholdnings- eller skolekøkkenlærerinder, der ved siden af husholdningsuddannelsen har uddannelse i håndarbejde, kjolesyning o. lign. Vi kan dårligt være bekendt, at Danmark er det eneste nordiske land, der ikke har deltagere på textillinjen.

Ernæringslinjen er sikret plads og personale ved universitetet i Oslo i alt fald fra sept. 1966. Danske husholdningslærerinder med den 3-årige uddannelse, og rimeligvis også andre husholdningslærerinder samt skolekøkkenlærerinder, der har gennemgået kursus A på Specialkursus ved Århus Universitet, kan regne med at undgå 1ste termin af denne uddannelse og altså slippe 4—5 mdr. billigere end andre. Forudsætningen er dog, at man er student. I modsat fald skal der søges dispensation, og der vil da blive forlangt dokumentation af kundskaber i de betydende fag, evt. en optagelsesprøve. Det ser ud til, at Sverige samtidig med Norge eller måske allerede til sept. 1965 opretter ernæringslinjer ved måske 3 universiteter, og disse linjer vil også stå åbne for deltagere fra de andre nordiske lande og føre til husholdningskandidateksamen.

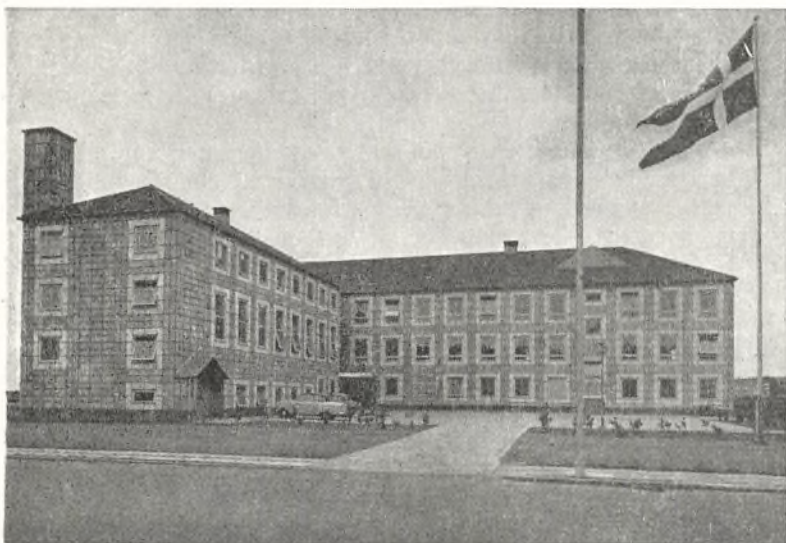
Man må således erkende, at Norge og Sverige har gjort deres skyldighed eller mere i henhold til planerne. Det samme kan næppe siges om Danmark, hvor vi endnu ikke er nået så vidt,

at økonomilinjens placering er endelig afgjort. Tanken har stedse været, at denne linje skulle placeres ved Århus Universitet, men det kunne nu se ud til, at man enten må udbygge Specialkursus i Husholdning på en sådan måde, at økonomilinjens kan ligge der, hvad der ville være helt naturligt, da de mange penge, husholdnings- og kvindeorganisationerne med Dansk Kvindesamfund i spidsen forud for kursernes oprettelse fik indsamlet, i første række var beregnet til etablering af en *akademisk* uddannelse, hvad specialkurserne jo ikke er, eller at man må søge linjen placeret ved en anden dansk højere læreanstalt, hvad man måtte beklage, da et samarbejde mellem Århus Universitet og husholdningsundervisningen jo allerede eksisterer og har givet gode resultater. Det er imidlertid nødvendigt, at alle instanser inden for dansk husholdningsoplysning nu yder et — indtil videre immaterielt — bidrag til at få økonomilinjens oprettelse realiseret ved en kraftig tilkendegivelse af, at den ikke blot er ønsket, men også påkrævet.

Også tanken om at lægge en tekniklinje ved Århus Teknikum i samarbejde med Århus Universitet har mødt vanskeligheder, som i øjeblikket synes uovervindelige. Imidlertid er fru *Carin Boalt*, som gennem mange år var leder af Hemmens Forskningsinstitut i Stockholm, nu blevet knyttet til den nye Tekniske Højskole i Lund som professor i arbejdslære. Styret for Nordisk Husholdshøgskole har anmodet professor Boalt om at indtræde i udvalget vedr. tekniklinjen, som undertegnede (F.D.) er formand for og håber derved at få nyt initiativ og nye muligheder frem.

Sammen med professor, dr. med. *F. Schönheyder*, forstander for Specialkurserne i Husholdning ved Århus Universitet, blev jeg i juli af Undervisningsministeriet beskikket som medlem af styret for en ny 3-årig periode med min medforstander *Gustav Nedergaard* som suppleant. Der vil sikkert i husholdningskredse være tilfredshed med, at husholdningsundervisningen således er sikret repræsentation, dersom helbredshensyn eller anden force majeure skulle frigøre mit sæde i styret. — Arbejdet med denne sag er meget interessant, men har for de danske repræsentanter hidtil været alt andet end let. Lad os håbe, det bliver anderledes i de næste tre år. *Folmer Dam.*

Statens Husholdningsråd

Efter at loven om Statens Husholdningsråd i 1960 blev revideret, skal rådsforsamlingen hvert 4. år gen- eller nybeskikkes. Den 1. oktober i år udløb den første 4-årige periode under den nye ordning, og da undertegnede (F.D.) ikke fandt det forsvareligt at fortsætte som medlem af rådet — af hensyn til såvel helbred som alder — frabad jeg mig genbeskikkelse som repræsentant for Undervisningsministeriet, hvorefter ministeriet beskikkede inspektør for husholdningsundervisningen, fru *Hanne Søndergaard Madsen* som medlem af rådet. Hun blev straks valgt til næstformand for rådet og indtrådte dermed i rådets forretningsudvalg. Det vil i alle kredse inden for husholdningsundervisningen vække glæde, at undervisningsministeriet også denne gang har valgt en husholdningspædagog som repræsentant i rådet, og man kan kun lykønske rådet, som i fru Søndergaard Madsen får en næstformand med stor indsigt, arbejdssevne og fantasi og som oven i købet fra de år, hun var ansat i rådets sekretariat, har et nøje kendskab til dets arbejdsområde.

Til formand for rådet valgtes programredaktør i Danmarks Radio, fru *Inga Dalsgaard*, som i rådet repræsenterer Dansk Kvindesamfund. Inspektør fru *Karen Harrekilde Petersen*, som

var formand siden 1960, ønskede ikke at fortsætte som formand, men repræsenterer stadig Specialkursus i Husholdning ved Århus Universitet i rådet. Der er grund til at takke fru Harrekilde Petersen for hendes ledelse af rådet i den første, svære periode efter omlægningen, og vi vil indenfor Ankerhus ønske den nye formand lykke til at lede det for os så vigtige arbejde i rådet i positiv retning.

Det skal ikke nægtes, at det for mig var en mærkelig fornemmelse at rejse hjem fra mit sidste møde i Statens Husholdningsråd efter at have været medlem af rådet i de 29 år, rådet har eksisteret, de første 25 udpeget af Indenrigsministeriet, de sidste 4 af Undervisningsministeriet. Indtil 1960 medførte arbejdet i rådet en betydelig belastning af min arbejdsevne, men gav mig også mange glæder og betød utvivlsomt også noget for husholdningsundervisningen i almindelighed og for Ankerhus i særdeleshed. Man kan ikke gå op i et sådant forsøgs- og oplysningsarbejde uden at noget positivt smitter af i éns daglige gerning. Det var daværende indenrigsminister *Bertel Dahlgård*, som en efterårsaften i 1935 ringede mig op og spurgte, om jeg ville være medlem af det nye Statens Husholdningsråd. Jeg sagde uden betænkning ja, fordi jeg længe havde følt savnet af forsøgsarbejde på husholdningens område. Nogle aftener senere blev rådets oprettelse og sammensætning meddelt i radioen. Hverken jeg eller min kone var hjemme, men da vi kom hjem ved midnatstid sad 2det års iklædt hvide kitler og med blomster i hænderne spredt rundt i stuerne for at ønske til lykke. Hvor var de søde!

Der er et langt spring fra rådets første tid med et personale bestående af formanden (fru *Karen Braae*), sekretæren (*Astrid Stoumann*), og kontoristen (fru *Olsen*) med fru *Harrekilde Petersen* og fru *Wille Jørgensen* som deltidshjælp og konsulent anbragt i tre stuer i Bispegården på Nørregade og med et årsbudget på 20.000 kr. til rådets nuværende status med et stort personale i en velindrettet og rummelig bygning på Amager Fælledvej og et budget på henimod de to millioner. Det giver mig en dyb taknemmelighed i sindet, at jeg har været medvirkende i denne udvikling. Med størst glæde mindes jeg de år — fra efter krigen til 1960 — hvor jeg som formand for rådets forsøgsudvalg stod i et nært og frugtbart samarbejde med specielt forsøgsafdelingens personale, som jeg lærte at sætte stor pris på. Alt for ofte glemmer man at takke dem, der tager det daglige slid. Her siger jeg tak til såvel mine kolleger i rådet gennem årene som til ledelsen og ikke mindst til personalet for den rigdom af arbejdsmæssig og menneskelig art, de hver især har givet mig.

Folmer Dam.

Elisabeth Vestergaard

Elisabeth Vestergaard døde den 7. maj 1964. I 1917 købte hun Sorø Hus-holdningsskole og var dens dygtige, samvittighedsfulde og omhyggelige leder til sin død.

Denne skole oprettedes som den første i landet af Magdalene Lauridsen og Eline Eriksen i 1895, og den blev model- og moderskole for de efterfølgende skoler.

I somrene 1913, -14 og -15 var frk. Vestergaard lærerinde på Ankerhus og fremdrog her en undervisningsform, som var fremkommet i Amerika, den såkaldte klasseundervisning, hvor lærerinden viser et arbejde, som ele-

verne iagttager og samtidig udfører, hver på sin plads. Den fik sin store betydning ved den grundlæggende undervisning, navnlig for de helt unge. En undervisningsform, som benyttes den dag i dag.

Magdalene Lauridsen konstruerede et lille bord specielt til denne undervisning, og dette blev i en årrække brugt omkring i landet til børne- og ungdomsundervisning, hvor der endnu ikke var skolekøkken, så det var ikke alene Ankerhus, som kom til at nyde godt af den undervisningsform, frk. Vestergaard fremførte.

Eleverne fra de somre, frk. Vestergaard underviste på Ankerhus, vil ikke alene mindes hendes dygtige, veltilrettelagte, myndige fuglige undervisning, men også et samvær, hvor hun med sin musik og sin gode sangstemme fremførte muntre viser og sange og derigennem gav dem og skolen mange fornøjelige stunder.

Ære være hendes minde.

Marence Tarp.

Tankerne går tilbage

Jeg har ofte gennem længere tid beskæftiget mig med den tanke, at det her i elevskriftet kunne være morsomt og i nogen grad også belærende for gamle elever, såvel ældre som yngre, seminarie- og husholdningselever, at høre et og andet fra skolens tidligere tid; der er jo i virkeligheden så mange rige minder og mange bånd, der binder os til vor gamle skole og tankerne går tit tilbage til Sorø, og vi mindes det lille vers:

*Hører I Kongebrolindenes susen,
Sødes og stige, synke og dø,
vandene larmer og koger i slusen,
hvid skinner kirken bag Pedersborg sø.*

I de gamle årsskrifter har vi jo faktisk et historisk dokument af format, og jeg har tilbragt mange fornøjelige timer med læsning af disse. Der findes megen belærende oplysning om husholdningssagens historie lige fra dens fødsel og til nu —, der findes pragtfulde beretninger og artikler først og fremmest af skolens grundlægger Mor Magda, men også af trofaste medarbejdere i den forløbne tid, her skal bl. a. nævnes Caroline Steen, Marence Tarp, Margrethe Pedersen, Ingrid Saxtorph, Johanne Wille Jørgensen, Folmer Dam og mange andre.

Vi gamle elever har det vel alle sådan, at vi er taknemmelige for at vi er velanskrevne, når vi kommer fra »Ankerhus«, ikke blot inden for vort lands egne grænser, men også mange steder i udlandet, og vi føler altid, at vi er kommet hjem, når vi igen og igen besøger vor gamle skole. Grunden til dette skal vel nok søges deri, at Mor Magda's vigtigste opgave var hjemmet. Det går igen i alt, hvad hun foretog sig, at for hende var det dyrebareste af alt hjemmet og ungdommen. Hvad har denne kvinde ikke formået at sætte i gang, eller at få andre sat i gang med; dette var nemlig een af hendes mange store egenskaber.

Af disse mange ting skal her nævnes oprettelsen af Sorø Husholdningsskole i 1895 sammen med fru Eline Eriksen. Senere i 1901 påbegyndtes husholdningsaftenskolerne; her har etatsråd Valentiner i 1902 i husholdningsbladet givet følgende fornøjelige skildring: »Intet er mere fornøjeligt end en sådan forevisning, alt imedens lærerinden ved hjælp af et petroleumsap-

parat tillaver maden på den kvikkeste og renligste måde (renlighed er en egenskab, som atter og atter fremhæves), mens hun skræller en kartoffel eller deler et æble, fortæller hun sine 30—40 tilhørerinder om egenskaber ved vand, eller hvad der kan siges om mælk, kød o. s. v. Under slig underholdning flyver tiden jo hurtigt, og jeg skønner ikke rettere, end at det er af stor betydning, at spørgsmålet om en bedre anvendelse og udnyttelse af de fødemidler, som står til befolkningens rådighed, er sat under debat nu. Det kunne vel være, at det gamle spørgsmål: »Hvorfor drikker Jeppe?«, i mange tilfælde kan besvares derhen, at det ligger i, at manden får dårligt tillavet mad i sit hjem og derfor søger andre steder for at stille sin hunger og tørst på en behageligere måde.«

Går vi nu videre frem i tiden, så kom lærerindeuddannelsen, og nu begyndte den lange række af byggerier og udvidelser, som jo også i dag kendetegner »Ankerhus«.

Husholdningsbladet så første gang dagens lys i 1902 under Mor Magda's ledelse, men grundet flere vanskeligheder, navnlig økonomiske, var dets levetid kun 3½ år. I 1903 skrev M.M. i dette blad en artikel foranlediget af bekendtgørelsen om »Lov om tilvejebringelse af jordlodder til landarbejdere«. Dette gode, skrev fru Lauridsen, er kvinderne udelukket fra, kunne der dog ikke på lignende måde skabes et hjem for nogle af de mange fattige, enligt stillede kvinder, der i årevis trofast har arbejdet for andre — ment således at loven måtte ændres, så kvinder også fik adgang til huslodder på samme betingelser som mænd. Dette skete, da loven blev revideret i 1909, og Mor Magda opnåede, som så mange andre gange før og siden, trods megen modstand, at se sine ideer blive til virkelighed.

Det første andelsfrugteri blev i 1903 oprettet i Sorø under ledelse af en af de første vandrelærerinder, Kristine Galle. I 1906 blev Mor Magda formand for den nyoprettede forening af husholdningslærerinder og -lærere.

Om kvindernes værnepligt skrev M. M. i 1910 i Sorø Amtstidende: »En værnepligt skulle ikke aftjenes af hensyn til valgretten, snarere af hensyn til samfundet, og der kunne være en vis mening i, at kvinderne ikke fik lov til at gifte sig,

førend de havde aftjent en sådan.« På baggrund af dette udsendtes i 1912 en plan for sogne-husholdningsundervisning. I disse år blev vel egentlig også grunden lagt til det, vi i dag kalder »pigen på kontrakt«. Dengang kaldtes det »lillepigen«, og ideen var igen Mor Magda's, nemlig at en sådan ung pige skulle optages i et hjem, hvor hun skulle deltage i alt forefaldende arbejde, have bestemte fritimer, deltage i eftermiddagsundervisning. Læretiden skulle være mindst 2 år og lønnen var pr. måned ca. 15 kr. det første år og ca. 25 kr. det andet år (nu er lønnen henholdsvis 260 og 325 kr.). Den første lillepige blev forøvrigt ansat på Regensen under Ellen Sejerø-Olsen i 1932.

Så fulgte kursus for københavnske husmødre og meget, meget mere; men jeg må vist stoppe dette mit lille tilbageblik, og det vil jeg gerne gøre ved at gengive nogle linier af een af Mor Magda's mange inspirerende taler til ungdommen. »Gode ord er guld,« siger et gammelt ordsprog, og vi har egentlig så godt af en gang imellem at stoppe op for at høre disse ting igen. »Søg endelig at sætte stævne efter evne. Vær ikke alene sparsommelig med de midler, der er Dem betroet, men vær nøjsom. Et sundt og nøjsomt levesæt giver en tilfredshed og sindsligevægt, der bringer lykke. Intet slider på sind, nerver og kræfter som det at leve over evne. Derfor pas på. Køb ikke for meget ind. Før regnskab. Derved får De ikke alene Deres husførelse kontrolleret, men også en oversigt over Deres forhold, som giver selvstændighed.« Videre siger Mor Magda: »Indskrænk Dem også med selskabelighed. Det tager tid, kræfter og penge — og når De ser gode venner hos Dem, så tag hensyn til, hvad De har råd til at byde dem på, og til, hvad Deres venner igen har råd til at byde Dem. Adel forpligter, og en virkelig dygtig husmoder har en forpligtelse til at gå foran på dette område. Får De et hjem, så pas det så godt, som De evner. Husk: KVINDE ER LIVET I Huset — og at noget af det bedste, der kan fås her i livet, er et hjem. Vogt det derfor godt.«

Hermed ønskes alle gamle elever og kammerater en rigtig glædelig jul og et godt, lykkebringende nytår.

Henny Bjerre Christensen.

RUNDE FØDSELSDAGE

Vor udmærkede lærer i havebrug gennem 30 år, husholdningslærerinde af årgang 1904 og havebrugskandidat 5 år senere, fru Agnes Eliasson, fyldte den 2. august 80 år og fejredes på tilbørlig vis af børn, børnebørn, slægt og venner ved et gilde på Gl. Ankerhus, hvor hun i sin tid fik sin uddannelse som husholdningslærerinde hos sin storesøster, Magdalene Lauridsen. Vor kære »Moster Agnes«, som hun populært kaldes, har i årenes løb udført et meget fortjenstfuldt arbejde ikke blot som lærer på Ankerhus, men også ved sin store indsats i Danske Kvinders Samfundstjeneste. Af hendes 3 charmerende døtre, Karin, Elsa og Lillian, er den første og den sidste husholdningslærerinder, men kun den ene,

fru Karin Toft, redaktør af »Uddrag af inden- og udenlandske tidsskrifter«, F.D.s første forsøgsassistent og mangecårig censor ved husholdningslærerindeeksamen i næringsmiddellære og ernæringslære, er aktiv.

Lige indtil det sidste års tid har fru Eliasson været ved godt helbred og fuld af humør, men nu synes hun, at hun må holde op med den undervisning, hun har drevet med så stor verve og hengivenhed. Vi er glade ved at beholde hende i bestyrelsen og ønsker hende et velfortjent, lykkeligt otium.

Fru Mary Sibbern, vor udmærkede og populære leder af øvelsesskolen og »de unge mænds aften-skole« for slet ikke at tale om 3 mdr.s kursus for viderekomne lige siden 1946, sekretær for »Foreningen af Husholdningsskoler« — og så altså mor til Svend Arne, som efter endt militærtjeneste har påbegyndt læreruddannelsen på Haderslev seminarium, rundede den 3. juni det halve sekel. Hun er heldigvis i fuld vigør, altid i fart, altid rede med en hjælpende hånd til alle, som behøver den, og lige afholdt af elever og kolleger. Vi håber at beholde hende mange år endnu!

NOTER OG NYT

På seminariet har vi i år 4 norske elever i 1ste, 6 i 2den og 6 i 3die klasse og er som altid glade ved dette nordiske indslag. På 3 mds. kursus havde vi i sommer 1 svensk og 1 færøsk elev. Desuden har vi på u-lands

Agnes Atwi

stipendium *Agnes Atwi* fra Ghana som studerende elev i seminariets 1ste klasse. Før hun kom her til maj, var hun $\frac{1}{2}$ år i huset i et dansk hjem og 5 mdr. på Grindsted Husholdningsskole, så hun forstod og talte dansk til husbehov. Ved sin beskedenhed, flid og naturlige charme har hun vundet alles hjerter.

Vi har haft mange gæster på skolen i årets løb, men ingen så længe som vor tiltalende norske kollega *Erna Moe* fra Mo i Rana, som studerede hos os i 7 uger.

En særlig festlig oplevelse var det, da *Inger-Grethe Mortensen*, årgang 1951, nu chef-demonstrator for U.S. Rice Corporation, var hernede med sine hjælpere og demonstrerede ris og risretter, så det var

en lyst at se. Hun fortalte også om sin spændende tilværelse, som efter hendes uddannelse førte hende først til USA, så til Ceylon og derefter til det fjerne Østen. Det kan en husholdningslærerinducedannelse altså også føre til!

Agnethe Jensen, vor unge lærerinde på Gl. Anker indtil april i år og flittig klaverspiller i 3 år, vendte til oktober tilbage fra et ophold i England og giftede sig med agronom *Martin R. Winter*, Vestsjællands Landbrugsskole, Høng. Og *Henry Bjerre Christensen*, som stadig underviser i indkøbslære på seminariet, har fået arving nr. 2: *Liselotte*. Vi gratulerer.

Mens vi er ved lærerinderne, så har *Grethe Christensen* anskaffet sig en Morris Mascot. Vi er snart kørende allesammen. Det falder godt i tråd med at af de 20 3 mds., der kom til maj på Gl. Anker, var kun 1 med toget! Og til elevmødet vrilledes det med vogn med alle mulige kendingsbogstaver!

Hovedvejen er endelig færdigudbygget helt ud til mejeriet — undskyld, mosteriet. Samtidig fik vi fjernet den grimme, grønne kommunale transformator ved hjørnet af Abildvej, og da *Olsen* ved seminariets overtagelse af driften af Margaret Lauridsens og Folmer Dams jordlodder vest for høneriet har fået rigeligt til kartofler og køkkenurter, har han lagt et stort stykke jord vest for »Regensen« ud med græs, og der har pigerne fået op-

stillet et par mål, så de kan spille håndbold. Når vi får råd og lov, må vi have en ordentlig sportsplads. F.D.s drøm, siden han i 1952 var på Island, er en indendørs svømmehal til helårsbrug!

Efter moderniseringen af »Sem.«, »Modellen« og »Lab« ryddede vi op alle vegne og holdt et bortsalg af nyt og gammelt inventar m.v. Det indbragte omkring 7.000 kr., der — som sædvanlig — frydede *Ras!* Vi kom bl. a. af med næsten alle vor gamle madrasser, men måtte lade en hulkortstyret, fuldautomatisk vaskemaskine gå for en tiendedel af købsprisen. Kan man nu forstå det?

Uddrag fra en artikel i »Gartner-Tidende«:

»Mange personer har haft nær tilknytning til havebrug og gartneri og arbejdet for dets fremme. For nogle af disse er der sat æresminder.

Magdalene Lauridsen, 1873—1957. Oprettede i 1902 Husholdningsseminariet Ankerhus ved Sorø og var forstander for dette indtil 1943. Var meget interesseret i havebrug, der er *undervisningsfag ved skolen*. Afholdt kursus ud over landet i havesagers anvendelse. Tildelt fortjenstmedaljen i guld. Begravet på Pedersborg Kirkegård. I haven ved Ankerhus er der en *mindesten* med Magdalene Lauridsens navn.«

Ø.K. fik i april installeret en *stor opvaskemaskine* til næsten 11.000 kr. Den har i den forløbne tid fungeret udmærket og er en god hjælp i den store husholdning. Vi fik dog ikke råd til den tilhørende rullebane; den må vente til senere.

Det *blev* til alvor med 3die års ekskursion til Sverige og Norge. Sidst i maj startede hele klassen i Rasmus Andersens bus og med frk. *Buckhøj* som energisk leder. Besøget omfattede bl. a. Göteborg og Oslo, hvor Stabekk var det centrale mål. Man kom også til Eidsvoll, Sorøs venskabsby, samt på hjemvejen et smut ind til de svenske søer. En tur på en uge, som gav eleverne mange impulser af såvel faglig som kulturel og historisk art. — Efter hjemkomsten fik alle del i oplevelserne, og de havde været mange og interessante, så vi fik en god fredag aften ud af dem.

Der sker også noget på øst-siden af Pedersborg sø, idet Heglingegårdens marker fra Holbækvej ned mod søen er ved at blive gjort byggemodne. Peter Damsvej er allerede forlænget ud over dette område og udmunder nu ved Højbro. Der bliver mange, dejlige byggegrunde på dette areal, men desværre er jo stedets naturskønhed og uberørthed ændret.

Vi gengiver efter Landsbladet 25. juli 64 lidt af en samtale med konsulent Elisabeth Lindgren — om arbejdet med husholdningsoplysning i Kenya. Karen Blixen's afrikanske farm »Karen House« er nu erhvervet af den danske stat og skal blive husholdningscenter med frk. Lindgren som leder.

Den danske husholdningspioner Mor Magda's skolekøkken med transportable borde skal også benyttes i Afrika. Ligesom »Vandrelærerinderne« ved århundredskiftet i Danmark underviste rundt om i landet, sendes afrikanske kvinder med sundhedsplejerske- og husholdningsuddannelse ud blandt deres egne på markedspladser og i landsbyerne for at fortælle om bedre ernæring og hygiejne.

Vore 9 afrikanske venner og dr. Hansen

Efter deres 3 ugers orienteringskursus på Ankerhus i august studerer Unesco-gruppen nu på Danmarks Lærerhøjskole, hvor den bliver hele vinteren. Vi regner dog med at se vore afrikanere til afslutningsfesten for 3die års.

Indehaveren af Svegårds Boghandel og Forlag, frk. *Anna Hyldgård*, som var en god ven af Magdalene Lauridsen og nærede stor interesse for husholdningsundervisningen, hvad hun bl. a. viste ved at udgive en række af Magdalene Lauridsens og Folmer Dams lærebøger på sit forlag, afgik ved døden i juni måned. Hun testamenterede renterne af et anseligt legat som stipendier til skolerne i Sorø, til Ankerhus en »søsterpart« af den samlede årlige sum, hvilket nu vil komme vore elever til gode.

Anna Hyldgård var en dygtig, klog og helstøbt personlighed, som omfattede Ankerhus med stor venlighed. Hun sendte til hver afslutningsfest på seminariet en rød rose til hver dimittend, en smuk tanke.

Vi mindes hende med venlig taknemlighed.

F.D.

KURSUSDELTAGERE 1964

Elever i 3. klasse fra maj 1964

Inga Håning Andersen, Hustedgård, Hørding, Ø. Assels
Kirsten Andresen, Rønneparken 18, Næstved
Karn Berit Bernhardsen, Alstad, Bodø
Karen Boas, Tingstedhus, Gjedved, Horsens
Gerda Christensen, Bartofte, Kappel
Mette Stokkebye Christiansen, Læssøgade 12, Odense
Tove Elgaard, Landskronagade 67, København Ø
Anne Mette Frandsen, Øtoftegård, Tåstrup
Marie Gaardahl, V. Thorup
Annemarie Grube, Konkel I, Gråsten
Rita Hansen, g. Pedersen, Vestergade 2, Sorø
Inger Johanne Hanssen, Mo i Rana, Norge
Inge-Lise Henriksen, g. Winde Larsen, Nygade 3, Slagelse
Hanne Hörlyck, Carstensvej, O. Jerstal
Anna Rosenqvist Jensen, Lystighed, Nyborg
Inge Brix Jensen, Hirtshals
Esther Jørgensen, Næstvedvej, Fuglebjerger
Grethe Jørgensen, Skovmølle, Lov
Helene Jørgensen, Østerbrogade 111, København Ø
Inger Marie Jørgensen, Brylle, Knarreborg
Jytte Kjærgaard, Apotekervej 9, Sorø
Thyra Kristensen, Villerslev, Hassing
Margrethe Lei, Snøgbæk, V. Sottrup
Tove Madsen, Bøgballe, Uldum
Ingelise Nielsen, Fredensgade 3 A, Langaa
Kirsten Garde Nielsen, Toftegård, Levtofte, Haslev
Solveig Nielsen, Lindbjerg, Frederikssund
Elisabeth Nord, Stange, Norge
Else Kristine Petersen, Ørslevkloster, Højslev
Kirsten Overgård Poulsen, Søften, Hinnerup
Lili Ramlov, Snoldelev, Gadstrup
Bodil Rasmussen, Rædersvej 5, Kolding
Paula Riggelsen, Vennemose, Tønder
Turid Rui, Wensensgaten 7, Kongsvinger
Birte Kallestrup Sørensen, Thostrup, Møldrup
Sigrid Thune, Vang i Valdres, Norge
Anna Vebostad, Borkenes, Troms, Norge
Grete Winther, Carlslyst, Christiansfeld

Elever i 2den klasse fra maj 1964

Gunhild Høgsbro Andersen, Truelsemosegård, Ebberup
Inger-Lise Andersen, Tønnesgade 12, Vejle
Hanne Breum Bech, præstegården, Hem
Ragnhild Bekkestad, Sysle, Norge
Ragna Berget, Markabygda, Skogn, Norge
Else Frederiksen, Dall, Svenstrup
Birgith Friis, Valby, Helsingør
Aase Gregersen, Frøslevvej 56, Padborg
Allis Hansen, Sørup, Nørreballe
Kirsten Fogh Hansen, Østerbrogade 15, Kolding

Elly Jensen, Aagård, Raunstrup, Hjallerup
 Conny Birkelund Jørgensen, Sandager, Gislev
 Ellen Lynge Jørgensen, Haastrup, Fredericia
 Kirsti Knedahl, Fygle, Lofoten
 Inge Lise Kofoed, Brogård, Pedersker
 Herdis Krag, Trappendal, Hejls
 Birgit Larsen, Børsholt, Tolne
 Inge-Liss Nielsen, »Aulebjerg«, Strøby
 Kirsten Nielsen, Langedil, Jordløse
 Lis Nielsen, Solbjerg, Aarhus
 Bente Berg Olsen, Nye Sandviksvej 56 b, Bergen
 Anny Dyreborg Pedersen, Lamdrup
 Essa Pedersen, Ammendrup, Helsingø
 Jytte Pedersen, Anlægsvej, Aalestrup
 Margit Pedersen, Annebergvej 50, Aalborg
 Kirsten Pihl, Bygaden, Aakirkeby
 Kirsten Ploug, Ny Kappelvegård, Tåstrup
 Kirsten Rustad, Bjerkvik, Ofoten, Norge
 Birthe Schønnemann, Kobbelvænget 60, Brønshøj
 Birthe Zetterwall Sørensen, Mads Holmsvej 5 B, Helsingør
 Else Sørensen, Hvilsum, Hobro
 Sigrid Thomsen, Tidselbak, Børglum, Vrå
 Sollaug Tynning, Brekke i Sogn, Norge

Elever i 1ste klasse fra maj 1964

Ann Mari Brun Andersen, Mandemark, Borre
 Ellen Margrethe Andersen, Palle Rosenkrantzgade 8, Kristianssand
 Grete Bak, Hunstrup
 Inger Birketoft, Frølichsvej 19, Odense
 Birgit Carlsson, Tessebølle, Herfølge
 Margit Christensen, Vejleby, V. Tirsted
 Lajla Dyrsgård Christiansen, Glud, Horsens
 Laura Christiansen, »Nissengaard«, Sdr. Bork
 Lisbeth Goltermann Christiansen, Jeppe Aakjærvej 51 A, Aabyhøj
 Ulla Eriksen, Bredgade 16, Bred
 Karen Hansen, Sørupvej 40, Sørup
 Kirsten Hansen, Morud
 Mari Haugsjå, Haugsjåsund, Norge
 Astrid Herje, Åfarnes, Norge
 Bente Jensen, Kongensgade 15, Ringsted
 Else Jensen, Bakkegaard, Tystrup, Fuglebjerg
 Ida Jensen, Sadderup, Grimstrup, Esbjerg
 Vibeke Kleiminger, Bretagnevej 7, Hornbæk
 Turid Kvalbein, Austvoll, Sandnes, Norge
 Mette Brix Laumann, V. Hjermitstev
 Marta Bach Madsen, »Østergaard«, Fjerritslev
 Ulla Raahauge Madsen, Ommel, Marstal
 Grete Nellemann, Borgm. Godskesens Pl. 8, København F.
 Dorit Bolvig Nielsen, Blåsiggård, Hjørring
 Hanne Frisbjerg Nielsen, Gudum, Slagelse
 Kirsten Olesen, Djeld, Vinderup
 Inge Laura Ottosen, Nordkær, Vadum
 Jette Piil, »Østergaard«, Marrebæk

Anne Margrethe Post, Kongebrogade 37, Kolding
Gunnel Poulsen, »Solvang«, Nørager
Hanne Poulsen, Tågerup, Roskilde
Vibeke Lund Poulsen, Kystvej 3, Hornbæk
Karen Stephansen, Vium, Sjørlev
Hanne Sunekær, Østervej 1, Benløse, Ringsted
Karin Svane, Ellebækvej 69, Gentofte
Birgit Leegaard Ubbesen, Lommelev, Nr. Alslev
Anne Marie Varming, Obbekjær, Ribe
Anne Kathrine Østergaard, Gabøl
Agnes Antwi, Ghana

Øvelsesskolen fra september 1964

Eva Bjerre Boesen, Serridslevgaard, Tvingstrup
Birthe Brønsted, Jerslev
Bente Buhl, Kløvervej 14, Esbjerg
Ingelise Gregersen, Uby, Jerslev
Anne Hansen, Vardevej 80, Esbjerg
Karen Ingrid Lund Jørgensen, Thorsvej 69, Fredericia
Lone Jørgensen, Gustav Adolfsgade 10, København Ø
Winnie Larsen, Brolæggerstræde 11, København K
Anne-Margrethe Nicolaisen, Bryndum, Guldager
Bente Kjær Nielsen, Orø, Holbæk
Birgit Ørum Pedersen, Enighedsvvej 12, Haslev
Inge-Lise Boyer Pedersen, Østergade 13, Næstved
Anette Thomsen, Mynstersvej 73, København V
Lillian Thorsted, Korsvænget 4, Ringsted

3 mds. husholdningskursus fra januar 1964

Kirsten Andersen, Slibestenen, Gørlev
Birgit Christiansen, Fjenneslevmagle, Fjenneslev
Lisbeth Goltermann Christiansen, Jeppe Aakjærsvvej 51 A Aabyhøj
Birthe Derau, Åstrup, Haderslev
Ingrid Hansen, Lundby, Landet, Tåsinge
Kirsten Jensen, Lille Vojensgaard, Vojens
Lone Høegh-Jensen, Ll. Valby, Slagelse
Birthe Jepsen, Knoldeflod, Næsbjerg
Ragna Jørgensen, Brandstrup Mølle, Ryde
Kirsten Knude Nielsen, Bæklund, Hejls
Liv Methlie, Helleveien 188, Bergen
Dorit Bolvig Nielsen, Blåsiggaard, Hjørring
Iris Olsen, Lykkedal, Øster Marie
Susanne Panting, Bredegade 6, Slagelse
Lina Poulsen, Toftebjerg, Højby
Birgitte Riegels, Broksø, Herlufmagle

3 mds. husholdningskursus fra maj 1964

Bente Alling, Ilbjerg Allé 2, Herlev
Birgitte Baagø, Højvænget 15, Helsingør
Ulla Børresen, Sofiendalsvej 14, Haslev
Gunhild Faaborg, Varnæs

Janne Fogh, Ordrup Jagtvej 145, Charlottenlund
 Lissi Hillstrøm, Brændholt, Ugerløse
 Karen Margrethe Hjort, Lillevang, Vordingborg
 Merete Kaastrup Jacobsen, Helsingør
 Pernille Kofoed, Væddegaardsvej 14, Gentofte
 Gerda Kruse, Nybølle, Søllested
 Rita Nielsen, Rosted mark pr. Slagelse
 Rita Olsen, Hellinge pr. Søllested
 Bente Pedersen, Kirkevej 20, Sorø
 Kate Pedersen, Øverup, Nykøbing F.
 Annegrethe Schrøder Petersen, Vordingborgvej 76, Herfølge
 Karen-Margrethe Prager-Jacobsen, Reersø, Gørlev
 Kirsten Rasmussen, Syrenstien 9, København F.
 Birgit Riis, Skyttemarksvej 74, Næstved
 Anni Westergren, Søborg Hovedgade 117, Søborg
 Lisette Widén, Mariedalsvägen 44, Malmö

8 mds. husholdningskursus fra august 1964

Linda Aarelaid, Strandboulevard 101, København Ø
 Anna Grete Abel, Gl. Lellingegaard, Lellinge
 Jette Frank Andersen, Jernbane Allé 39 A, Vanløse
 Tove Nørgaard Andersen, Rønnevanggård, Sengeløse, Tåstrup
 Anne-Mette Bøttiger, Rantzausgade 45, København N.
 Ulla Clausen, Vestre Kongevej 39, Viby, Jyll.
 Else Dinesen, Madvigs Allé 7, København V
 Merete Formann, Sct. Hansgade 20, Ringsted
 Kirsten Hald Frandsen, Folehaven 104, Valby
 Jeanette Raff Hansen, Rørskærvej 4, Gentofte
 Karin Boelt Hansen, Hothersplads 31, København N
 Lis Heilmann, Seksgaarde, Jægerspris
 Vibeke Hellesen, Egevej 18, Glostrup
 Anne-Marie Holm, Østerbrogade 89, København Ø.
 Birgitte Jacobsen, Vermlandsgade 12, København S
 Nora Jakobsen, Hovedgaden 67, Hedehusene
 Kirsten Højbjerg Jensen, Karmark, Laurbjerg
 Kirsten Kjær-Jørgensen, Øresundshøj 12, Charlottenlund
 Ida Klee, Kronprinsensvej 23, København F.
 Lone Thorup Larsen, Voldtofte, Flemløse
 Astrid Westh Lauritsen, Hymersvej 7, Helsingør
 Birgit Linke, Pr. Christinesvej 3, København S
 Lizzie Mikines, Østerbrogade 33, København Ø.
 Anne-Grete Mogensen, Frederiksberg Allé 54, København F.
 Gitte Zeberg Nielsen, Vangedevej 207, Søborg
 Hanne Ishøj Nielsen, Gyldenlundsvej 16, Charlottenlund
 Vibeke Nielsen, Venemose, Drøsselbjerg, Slagelse
 Kirsten Niel Pedersen, Birmavej 7, København S
 Leila Petersen, Rårmand Steins Allé 13, København F
 Ulla Rosenørn Petersen, Kratbjergvej 20, Allerød
 Karen Pors, Bøgebakkevej 7, Næstved
 Sonja Sørensen, Øster Søgade 20, København K.
 Lene Wille, Ingrid's Allé 9, Fruens Bøge
 Mette Vinter, Tårnbæk Strandvej 91 A, Klampenborg

Deltagere i UNESCO-kursus august 1964

Miss Khadija Ahmed Francis, Somalia
Miss Sarah Aseka Aswani, Kenya
Miss Alice Wacera Paul, Kenya
Miss Lois Naisiae Likimani, Kenya
Miss Janet Adwo Opare, Ghana
Mrs. Florence M. Ntsane, Basutuland
Miss Catherine Mary Rose Lebitsa, Basutuland
Miss Laura M. Mokhehle, Basutuland
Miss Saida Issa Sheriff, Zanzibar

Lærerne på det ganske Ankerhus sender hilsen og ønsker godt nytår

Eli Laudrup Thea Rasmussen Karoline Buckhøj Krista Laursen
Ester Pedersen Henny Langkjær Mary Sibbern Ingrid Larsen
Grethe Christensen Else Hansen Ellen M. Hansen
Agnes Eliasson P. F. Truelsen E. Nordahl Svendsen
Else og Gustav Nedergaard Anna Eriksen Ingeborg Højer
Jonna Nielsen Karen Simonsen Henny Bjerre Christensen
Margaret Lauridsen Nico og Folmer Dam
sammen med
Marie Broholm Ingrid Saxtorph Marence Tarp Julle og S. A. Lundgaard

BILLEDBLADENE 1964

Billedblad I:

1. Nedergaard i dybe tanker.
2. Rektor Folmer Dam diskuterer med formd. for Husholdningsvalget, fuldmægtig fru Frida Horten og kontorchef N. Thye-Nielsen fra undervisningsministeriet.
3. Ellen Margrethe Hansen og Krista Laursen v. Suserup.
4. Der slikkes solskin på hovedtrappen.
5. Lektor Nordahl Svendsen.
6. Et lidet hvil på cykelturen.
7. Seminariets nye håndboldbane indvies ved en kamp mellem 1ste års og 3 mds.

Billedblad II:

1. 3die års studietur til Norge før afgang fra Ankerhus.
2. Skovhyttens beboere venter på bilen.
3. Så går jagten i madkurven.
4. Frokost på Hallandsåsen.
5. Grænsen mellem Sverige og Norge.
6. Et kig mod den gamle hovedbygning på Stabekk, det norske husholdningsseminarium.
7. Ved indgangen til Akershus Fylkes Husmorskole v. Eidsvoll.
8. Sidste frokost i fri luft.
9. Frk. Moe fra Mo i Rana ser på borddækning sammen med frk. Laudrup og to elever.
10. Øvelsesskolen med fru Sibbern.

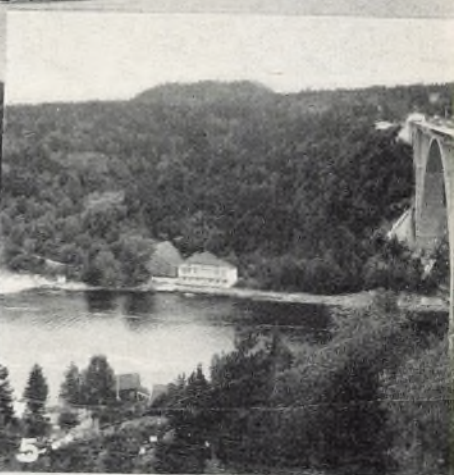
Billedblad III:

1. 1ste års på svampetur med Folmer Dam.
2. På havetur med Olsen.
3. Her prøves og studeres brødbagning.
4. Også skoene må stå for tur.
5. Lidt håndstrygning kan ikke undgås.
6. To »nordmænd« afleverer en borddækningsopgave.
7. Vask og strygning i demonstrationslokalet.
8. Nauko fra Japan på hyggebesøg på skrænten.
9. 1ste års glæder sig over endt borddækning.
10. En lille kop kaffe giver kræfter og spreder hygge.
11. To 1ste års elever venter på bedømmelse af deres opgave.

Billedblad IV:

1. Nuværende 8 mds. elever med lærerstab og medhjælpere.
2. Helle og Anne ud i praktisk indkøbslære.
3. Janne og Lissi med den »kære« opvask.
4. Der ventes på Rheinlænderen Sct. Hans aften.
5. Konen med æggene (Sct. Hans aften).
6. Fødselsdagsbarnet fru Eliasson med nogle af sine gæster.
7. Datteren Elsa.
8. Folmer Dam hygger sig med fru Schröder, Sorø.
9. Datteren Lilian og hendes mand med frk. Laudrup.
10. ... og datteren Karen Toft.
11. Udsnit fra fakketoget ved elevmødet.

Ånkerhus afholder:

- 3 års kursus til uddannelse af husholdningslærerinder**
 - 8 mdr.s kursus for unge piger i husmodergerning**
 - 3 mdr.s kursus fra januar og maj**
 - 4 mdr.s kursus for ganske unge piger fra september**
- Studerende elever modtages**

SORØ-SORØEGNEN

Kollegie- og kantinefløj på Ankerhus påkrævet

Den nuværende kapacitet kan ikke klare det forventede store pres på husholdningsseminariet i Sorø

Om indeværende år har været det med moderniseringer af minariekøkken, modelkøkken og kemilaboratoriet til 10.000 kroner, vil også de kommende år stå i udvidelsernes og moderniseringernes tegn, fremgår det af det netop udnævnte årsskrift fra »Ankerhus.« Blandt de stærkt påkrævede arbejder er bygning af en kollegie- og kantineafdeling, der skal gøre det muligt for husholdningsseminariet at klare det forventede store pres af elever, når aldersgrænsen for seminarieelever nedsættes fra 20 til 19 år.

I årsskriftet 1964, der udsendes af foreningen »Ankerhus« er der en udførlig beretning ved forstander Folmer Dam og den nye forstander Gustav Nedergaard, som er den designerede seminarieinspektør på Ankerhus og foreslår at overtage ledelsen i løbet af 1965, når forstander Dam vender sig tilbage efter 22 års forstandergerning.

— Vi har, skriver forstander Dam i beretningen, delt opgaver mellem os med Nedergaard, som er bekendt på den korte hammel, jeg såvel som lærerforsam-

lingen og eleverne føler tryghed ved tanken om, at han senest om et års tid vil overtage den daglige ledelse af skolen fuldtid. Jeg kan heldigvis overlade ham, hvad jeg i 1943 modtog: En anset skole i god drift. Og hvad kan man forlange mere.

Mange elever bor uden for skolen

Af beretningen fremgår, at i 1964 har været det vanskeligste af de fire år, der skal gå, før man fuldt ud er i gang med den tre-årige husholdningslærerindeuddannelse på normal vis med det første hold dimitteret. For tiden er der 39 elever i 1. klasse, 33 i 2. og 38 i 3. klasse, ialt 110 elever. Selv om man har flyttet øvelsesskolen over på Gl. Ankerhus, således at der er frigjort 7 værelser på »regensen«, er der ikke boplads på skolen til alle seminarieelever, som jo har eneværelser. Et par af eleverne i 3. klasse har giftet sig og er flyttet ud, men man skulle alligevel skaffe godt et dusin værelser uden for skolen.

Løsningen kom, da man hos autoforhandler Johs. Frandsen lejede 10 værelser ovenpå »Sorø ny Kro« og to store lokaler nedenunder til henholdsvis beboelse for otte elever og lærerinde Karen Simonsen og undervisningslokaler til praktisk boliglære. Derudover klarer man sig ved lejemaal af 4—5 værelser i skolens nærhed. Men hvordan det skal gå, hvis vi til maj får en stor 1. klasse, er ikke godt at vide, skriver forstander Dam.

Også fysiklaboratorium i nybyggeri?

Det fremgår af beretningen, at en ny kollegiebygning er påkrævet, og i sit afsnit af beretningen knytter den nye medforstander, Gustav Nedergaard også kantine-

spørgsmålet til et kommende kollegiebyggeri.

— Man må i denne forbindelse erindre, skriver Gustav Nedergaard, at uddannelsen nu er tre årig, og at det derfor er ønskeligt at skaffe muligheder for friere spiseform i de sidste 1

2 år af uddannelsestiden, og derfor er kantineformen at foretrække. Hvordan dette byggeprogram kan iværksættes, hvorledes det økonomisk kan muliggøres og hvor på Ankerhus' grund man skal placere denne eventuelle ny-skabelse tør den designerede rek-

tor ikke sige noget om — det hører til de problemer, der må tages stilling til inden for de nærmeste år. Også opførelsen af et fysiklaboratorium — måske i forbindelse med et nybyggeri — bør indgå i overvejelserne.

canute.